

พื้นฐานการโปรแกรมภาษาไพทอนเบื้องต้นด้วย Colab

บทที่ 7

ตอนที่ 2 โครงสร้างการโปรแกรมแบบเงื่อนไขและ
โครงสร้างการโปรแกรมแบบทำซ้ำเบื้องต้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภัทร แก้วรัตนภัทร
Asst.Prof.Dr.Nutthapat Kaewrattanapat
Suan Sunandha Rajabhat University

รายวิชาวิทยาการคำนวณ (Computational Science) 3(2-2-5) หน่วยกิต
บรรยายนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
ห้องบรรยาย 1121 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

อาจารย์บรรยาย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภัทร แก้วรัตนภัทร

การศึกษา

- 2565 ปริญญาเอก ปรัชญาอุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา (GPA. 4.00)
- 2551 ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (GPA. 3.58)
- 2549 ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ (GPA. 3.66)

คุณวุฒิวิชาชีพและประกาศนียบัตร

- คุณวุฒิวิชาชีพ จาก สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมดิจิทัล สาขารุรกิจดิจิทัลและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ อาชีพนักจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับธุรกิจ ระดับ 6 เลขที่หนังสือรับรอง PQCN-ICT-ECM-0-251100-B-64/000029
- วิทยาศาสตร์ข้อมูลด้วยภาษาไพทอน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- การโปรแกรมสำหรับนักภาษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล
- การโปรแกรมภาษาไพทอน, มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย, สหรัฐอเมริกา
- การโปรแกรมสำหรับทุกคน, มหาวิทยาลัยมิชซิกแกน, สหรัฐอเมริกา

ติดต่อ: nutthapat.ke@ssru.ac.th

Course Description

DTI1306 วิทยาการคำนวณ (Computational Science)

3(2-2-5) บรรยาย 2 ชม ปฏิบัติ 2 ชม ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชม

วิเคราะห์ เทคนิค วิธีการขั้นตอนการแก้ปัญหา ทักษะการคิดเชิงคำนวณ เชิงนามธรรม ฝึกทักษะในการแก้ปัญหาโดยใช้ขั้นตอนการแก้ปัญหา การย่อยปัญหา การแสดงขั้นตอน การแก้ปัญหา โดยการเขียน บอกเล่า วาดภาพ หรือใช้สัญลักษณ์ ออกแบบและเขียนโปรแกรม โดยใช้ซอฟต์แวร์หรืออุปกรณ์ เทคโนโลยีเบื้องต้น เพื่อไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและตระหนักถึงการใช้งานสารสนเทศอย่างปลอดภัย พัฒนาโครงงานทางเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาที่มีการบูรณาการกับสาขาอื่น ๆ อย่างสร้างสรรค์และเชื่อมโยงกับชีวิตจริง

The study analyzed how the process solutions, abstract thinking skills, computational skills to solve problems by using the steps to solve the problem of small steps to solve the problem by writing a story or painting the symbol, designers and programmers using software or technology introduction, to use the solution on a daily basis, decisions efficiently and realize the information securely, technological development project.

Reference: <https://edu.ssru.ac.th/useruploads/files/20230724/1772131ed638786bc8d19918b37249af72c36be4.pdf>

System Theory

Computational Thinking

Decomposition

Abstraction

Pattern Recognition

Algorithm Design

Design Thinking

Standard of Flowchart Design

Flowgorithm

Computer Programming Language

Measurement and Evaluation

การวัดและประเมินผล

1. ระหว่างการจัดการเรียนรู้

- สอบ Pre-test
- การมอบหมายงาน
- สอบ Post-test
- การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

0%
24%
12%
4%

2. การสอบกลางภาค (Midterm Examination)

- ปรนัย 35 ข้อ (35 คะแนน) อัตนัย 1 ข้อ (5 คะแนน)

20%

3. โครงการประจำภาคเรียน (Term Project)

- บทความ และการนำเสนอ

20%

4. การสอบปลายภาค (Final Examination)

- ปรนัย 35 ข้อ (35 คะแนน) อัตนัย 1 ข้อ (5 คะแนน)

20%

ร้อยละ	ระดับผลการเรียน	ความหมาย
86 – 100	A	ดีเยี่ยม
82 – 85	A-	ดีเยี่ยม
78 – 81	B+	ดีมาก
74 – 77	B	ดี
70 – 73	B-	ค่อนข้างดี
66 – 69	C+	ปานกลางค่อนข้างดี
62 – 65	C	ปานกลาง
58 – 61	C-	ปานกลางค่อนข้างอ่อน
54 – 57	D+	ค่อนข้างอ่อน
50 – 53	D	อ่อน
46 – 49	D-	อ่อนมาก
0 – 45	F	ตก

การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน - ส่ง Lecture Note

ครั้งที่ 1 วันพุธที่ 6 ธันวาคม 2566

ชื่อ-สกุล:
อีเมล:

รหัสนักศึกษา:

Pretest

1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

Post-test

1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

สรุปเนื้อหาบรรยาย

Course Outline

- บทที่ 1 – พื้นฐานทางวิทยาการคำนวณ
- บทที่ 2 – พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
- บทที่ 3 – พื้นฐานทางด้านความรู้เท่าทันสื่อและดิจิทัล
- บทที่ 4 – พื้นฐานการวิเคราะห์และออกแบบอัลกอริทึม
- บทที่ 5 – พื้นฐานการเขียนโปรแกรมด้วยบล็อกคำสั่ง (Scratch)
- บทที่ 6 – พื้นฐานการโปรแกรมไมโครคอนโทรลเลอร์เบื้องต้นด้วย Microbit
- บทที่ 7 – พื้นฐานการโปรแกรมภาษาไพทอนเบื้องต้นด้วย Colab
- บทที่ 8 – การพัฒนาโครงงานทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

Measurement and Evaluation

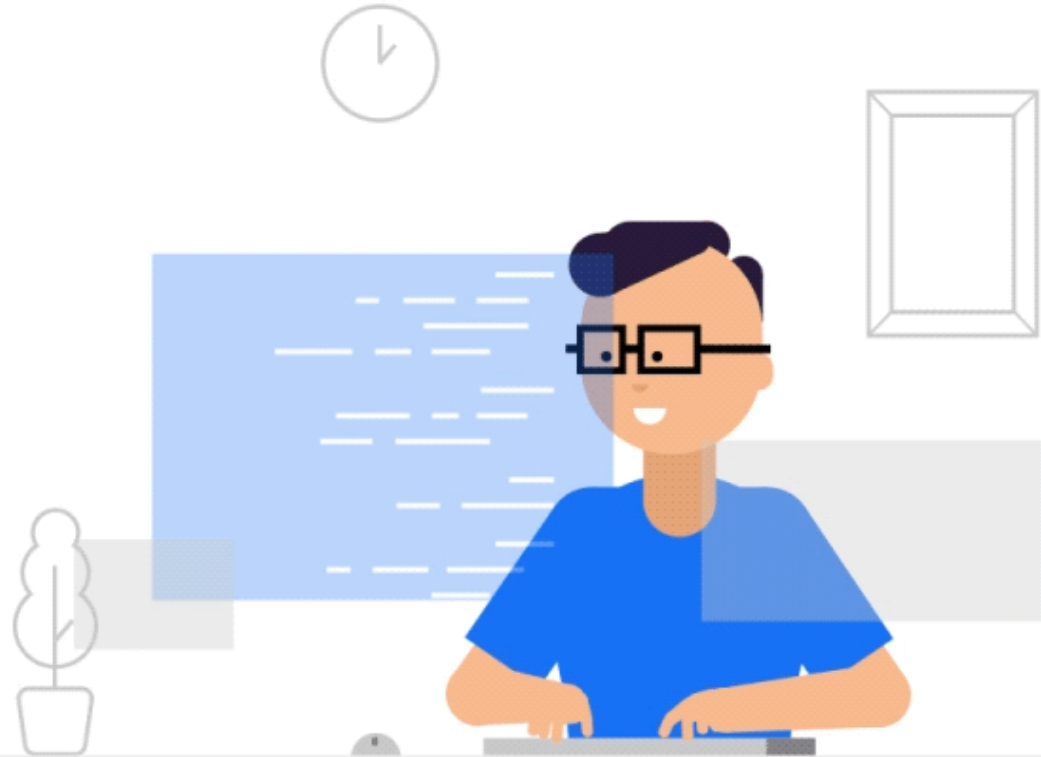
ครั้งที่/วันที่	บทเรียน/หัวข้อ	มอบหมายงาน (24%)	สอบ Post-test (12%)	การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (4%)
1 พุท 6 ธค 66 Onsite	แนะนำรายวิชา การวัดและการประเมินผล หัวข้อเรียนรู้ บทที่ 1 พื้นฐานทางวิทยาการคำนวณ	-	-	ขาด/ไม่ทันเช็คชื่อ -1%
2 พุท 13 ธค 66 Onsite	บทที่ 2 พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	2 คะแนน Minute Paper	2 คะแนน	ขาด/ไม่ทันเช็คชื่อ -1%
3 พุท 20 ธค 66 Onsite	บทที่ 3 พื้นฐานทางด้านความรู้เท่าทันสื่อและดิจิทัล	2 คะแนน Certificate TPQI	1 คะแนน	ขาด/ไม่ทันเช็คชื่อ -1%
4 พุท 27 ธค 66 Hybrid	บทที่ 4 พื้นฐานการวิเคราะห์และออกแบบอัลกอริทึม ตอนที่ 1 (Flowchart, Flowgorithm และโครงสร้างการควบคุมโปรแกรม แบบเรียงลำดับและโครงสร้างการควบคุมโปรแกรมแบบตัดสั้นใจ)	3 คะแนน โปรแกรม bmi	1 คะแนน สอบในระบบ	ขาด/ไม่ทันเช็คชื่อ -1%
5 พุท 3 มค 67 Onsite	บทที่ 4 พื้นฐานการวิเคราะห์และออกแบบอัลกอริทึม ตอนที่ 2 (โครงสร้างการควบคุมโปรแกรมแบบทำซ้ำ)	3 คะแนน	1 คะแนน	ขาด/ไม่ทันเช็คชื่อ -1%
6 พุท 10 มค 67 Onsite	บทที่ 5 พื้นฐานการเขียนโปรแกรมด้วยบล็อกคำสั่ง ตอนที่ 1 (Block-based Programming ด้วย Scratch)	2 คะแนน	1 คะแนน	ขาด/ไม่ทันเช็คชื่อ -1%
7 พุท 17 มค 67 On-Demand	บทที่ 5 พื้นฐานการเขียนโปรแกรมด้วยบล็อกคำสั่ง ตอนที่ 2 (Block-based Programming และการประยุกต์)	2 คะแนน	1 คะแนน สอบในระบบ	เช็คชื่อในระบบ
8 พุท 24 มค 67	สอบกลางภาค ปรนัย 35 ข้อ (35 คะแนน) และอัตนัย 1 ข้อ (5 คะแนน) 20%			

Measurement and Evaluation

ครั้งที่/วันที่	บทเรียน/หัวข้อ	มอบหมายงาน (24%)	สอบ Post-test (12%)	การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (4%)
9 พุท 7 กพ 67 Onsite	บทที่ 6 การโปรแกรมไมโครคอนโทรลเลอร์เบื้องต้นด้วย Microbit	2 คะแนน	1 คะแนน	ขาด/ไม่ทันเช็คชื่อ -1%
10 พุท 14 กพ 67 Onsite	บทที่ 7 การโปรแกรมภาษาไพทอนเบื้องต้นด้วย Colab (Basic Input/Output, Variables, Operation)	2 คะแนน	1 คะแนน	ขาด/ไม่ทันเช็คชื่อ -1%
11 พุท 21 กพ 67 Onsite	บทที่ 7 การโปรแกรมภาษาไพทอนเบื้องต้นด้วย Colab (Decision and Iteration Statement)	2 คะแนน	1 คะแนน	ขาด/ไม่ทันเช็คชื่อ -1%
12 พุท 28 กพ 67 Online	บทที่ 8 การพัฒนาโครงการทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา (การคิดเชิงออกแบบ, กระบวนการทางโครงการ)	2 คะแนน	1 คะแนน	ขาด/ไม่ทันเช็คชื่อ -1%
13 พุท 6 มีค 67 Online	บทที่ 8 การพัฒนาโครงการทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา (ปฏิบัติ)	2 คะแนน	1 คะแนน	ขาด/ไม่ทันเช็คชื่อ -1%
14 พุท 13 มีค 67	สอบปลายภาค ปรนัย 35 ข้อ (35 คะแนน) และอัตนัย 1 ข้อ (5 คะแนน) 20%			
15 พุท 20 มีค 67	ส่งบทความ (โครงการ) และนำเสนอ 20% แผนการจัดการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ด้านวิทยาการคำนวณ			

Pretest

Post-test

<https://colab.research.google.com/>

โครงสร้างการควบคุมโปรแกรม (Program Control Structures)

โครงสร้างการควบคุมโปรแกรม (Program Control Structures) ในการเขียนโปรแกรมมี 3 ลักษณะหลัก ได้แก่

- การโปรแกรมแบบลำดับ (Sequential Statement)
- การโปรแกรมแบบเงื่อนไข (Conditional Statement)
- การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

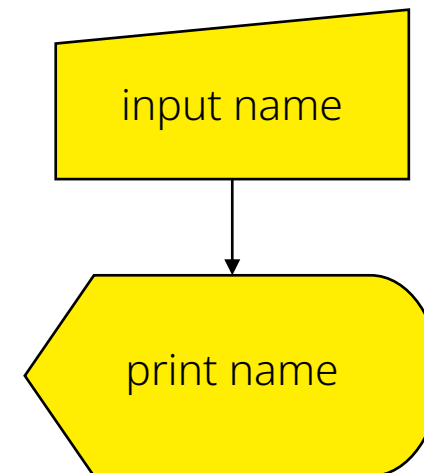
แต่ละลักษณะมีความสำคัญและทำหน้าที่ที่แตกต่างกันในการควบคุมการทำงานของโปรแกรม

โครงสร้างการควบคุมโปรแกรม (Program Control Structures)

1. Sequential Statement (คำสั่งแบบลำดับ)

- คำสั่งแบบลำดับเป็นรูปแบบพื้นฐานที่สุดของโครงสร้างการควบคุมโปรแกรม
- โปรแกรมจะทำงานเรียงตามลำดับของคำสั่งที่เขียนไว้ในโปรแกรม เรียกว่า Top-Down
- ไม่มีการตรวจสอบเงื่อนไขหรือการซ้ำ
- ทุกคำสั่งจะถูกทำงานหนึ่งครั้งตามลำดับที่ปรากฏ

```
# Sequential Statement  
# Code 1  
name = input("Please enter your name:")  
print("Hello, ", name)
```


โครงสร้างการควบคุมโปรแกรม (Program Control Structures)

2. Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข)

คำสั่งเงื่อนไขช่วยให้โปรแกรมสามารถเลือกทำงานทางเลือกต่างๆ ตามเงื่อนไขที่กำหนด

โครงสร้างนี้ประกอบด้วยคำสั่ง **if**, **elif**, และ **else** ในภาษา Python

ตัวอย่าง เช่น ถ้าเงื่อนไขเป็นจริง (True) บล็อกของคำสั่งใน if จะถูกทำงาน;

ถ้าเงื่อนไขเป็นเท็จ (False), โปรแกรมอาจเลือกทำงานบล็อกใน elif หรือ else

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if

```
1.# Code 2.1
2.sun = True
3.if sun:
4.print("Morning")
```

Morning

```
1.# Code 2.2
2.sun = False
3.if sun:
4.print("Morning")
```

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if

```
height = 175
weight = 62
if (height > 170 and height <= 180) :
    print("Height: Perfect")
```

A
Height: Perfect

B
Nil

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if

Set a condition to print 'You are tall.' if the height in the variable my_height is greater than 170

```
my_height = 175
```

```
if _____ :  
    print('You are tall.')
```

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if

Set a condition to print 'You are wealthy and tall.' if the salary in my_salary is greater than 35000 and my_height is greater than 170.

```
my_salary = _____
```

```
my_height = _____
```

```
if _____ :
```

```
    print('You are wealthy and tall.')
```

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if

```
object1="strawberry"
```

```
object2="pencil"
```

```
if (object1=="strawberry" or object2=="watermelon") :  
    print("There is fruit in the basket")
```

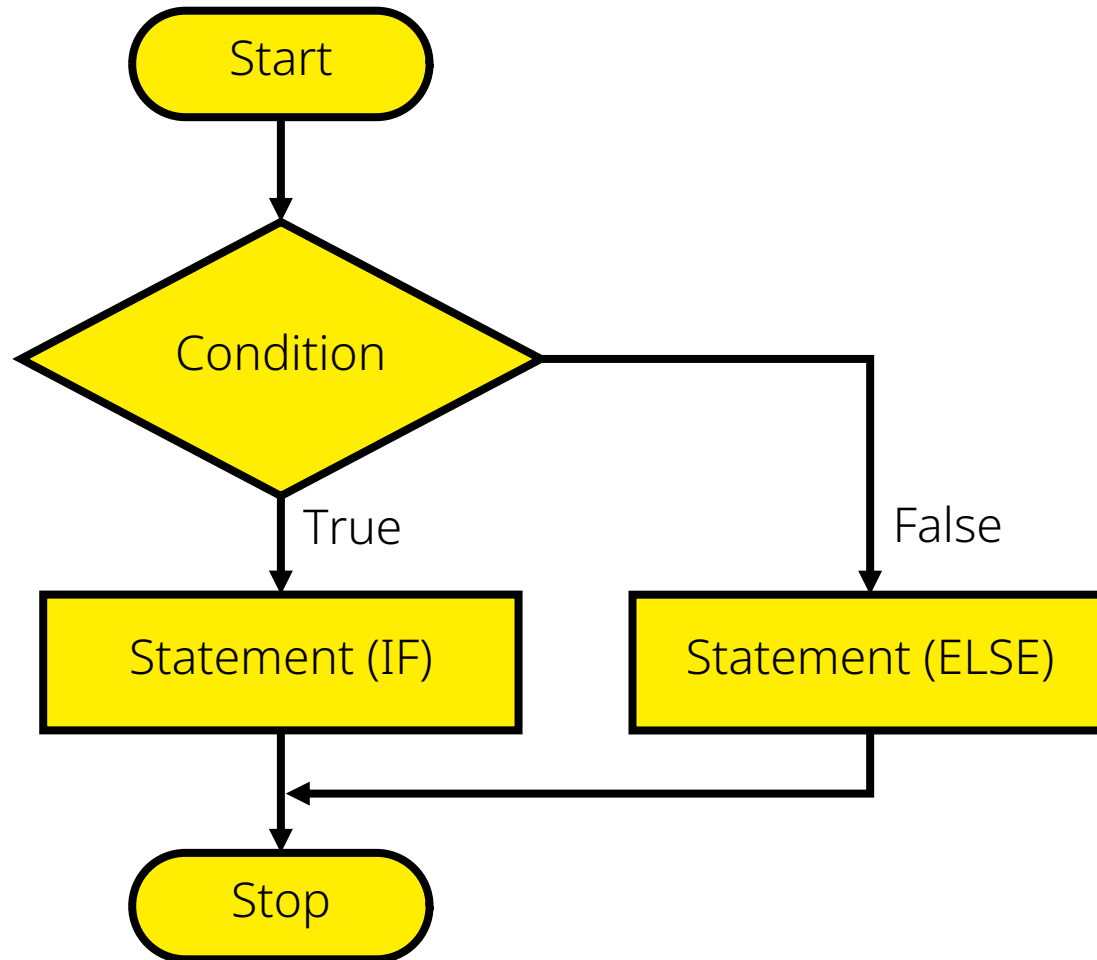
A

There is fruit in the basket

B

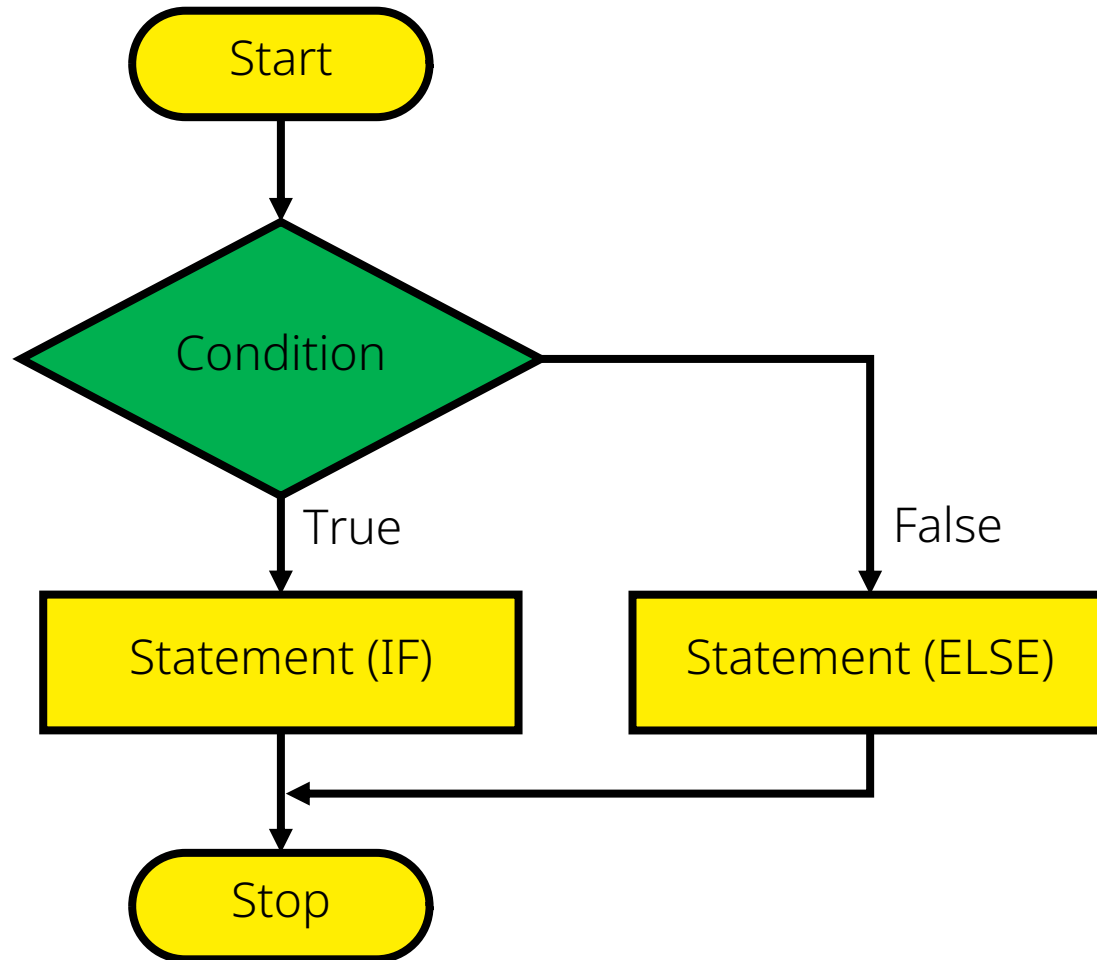
Nil

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if else

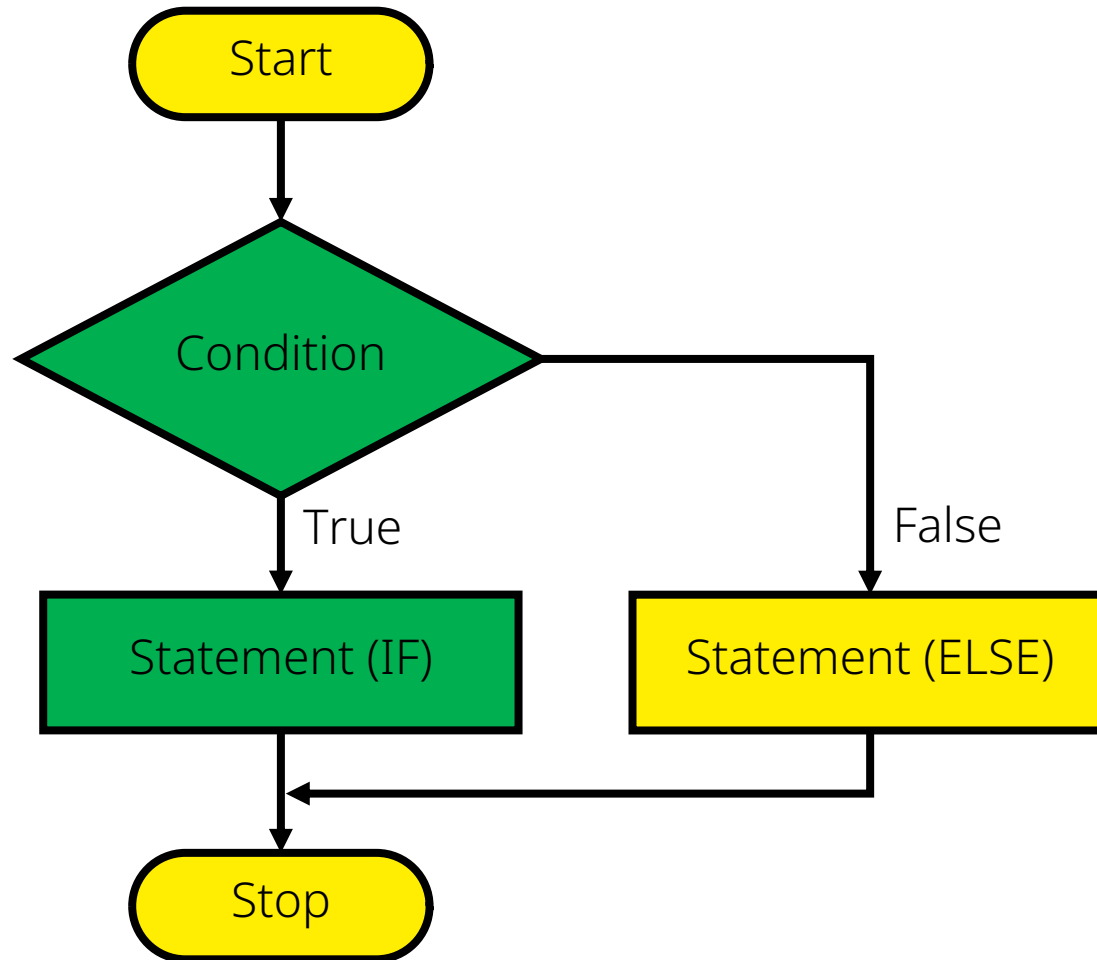
```
if( Condition ):  
    Statement (IF)  
else:  
    Statement (ELSE)
```

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if else

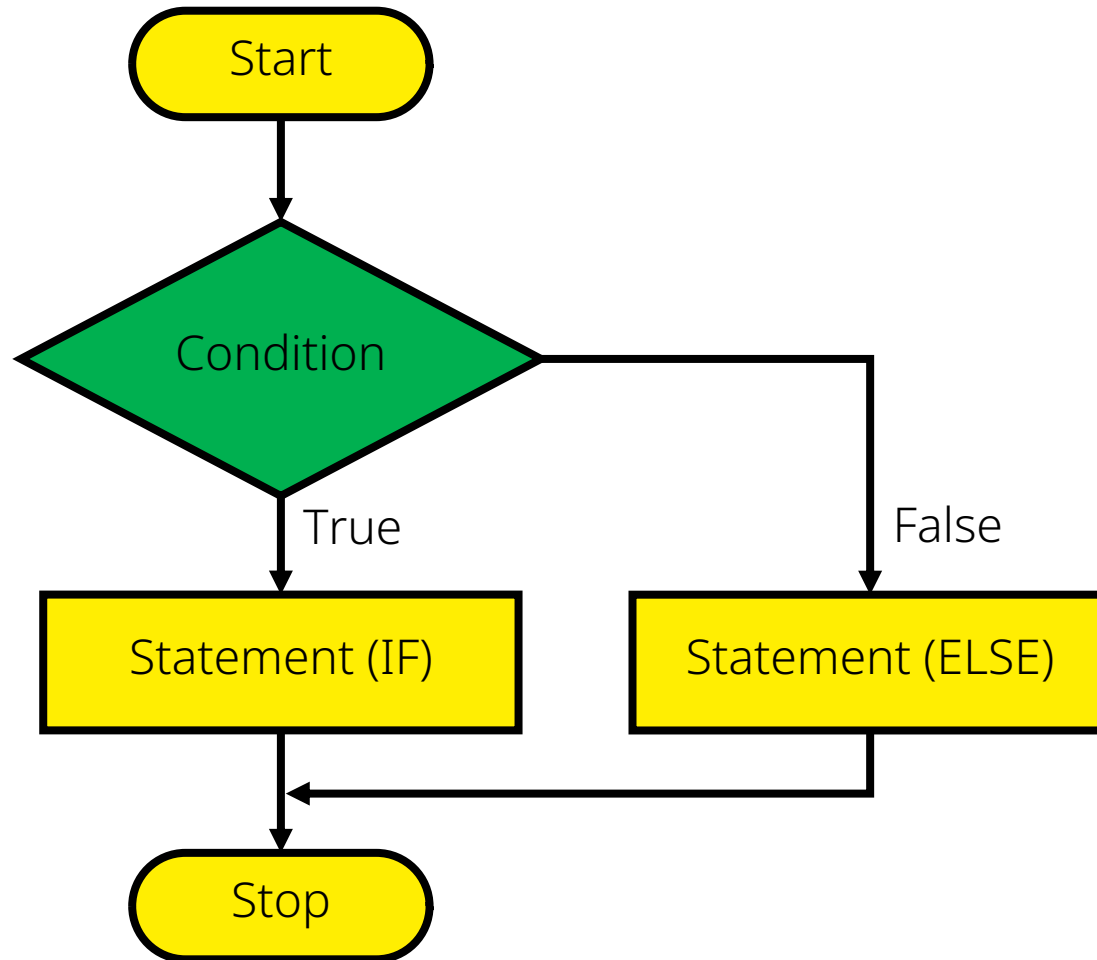
if(Condition):
Statement (IF)
else:
Statement (ELSE)

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if else

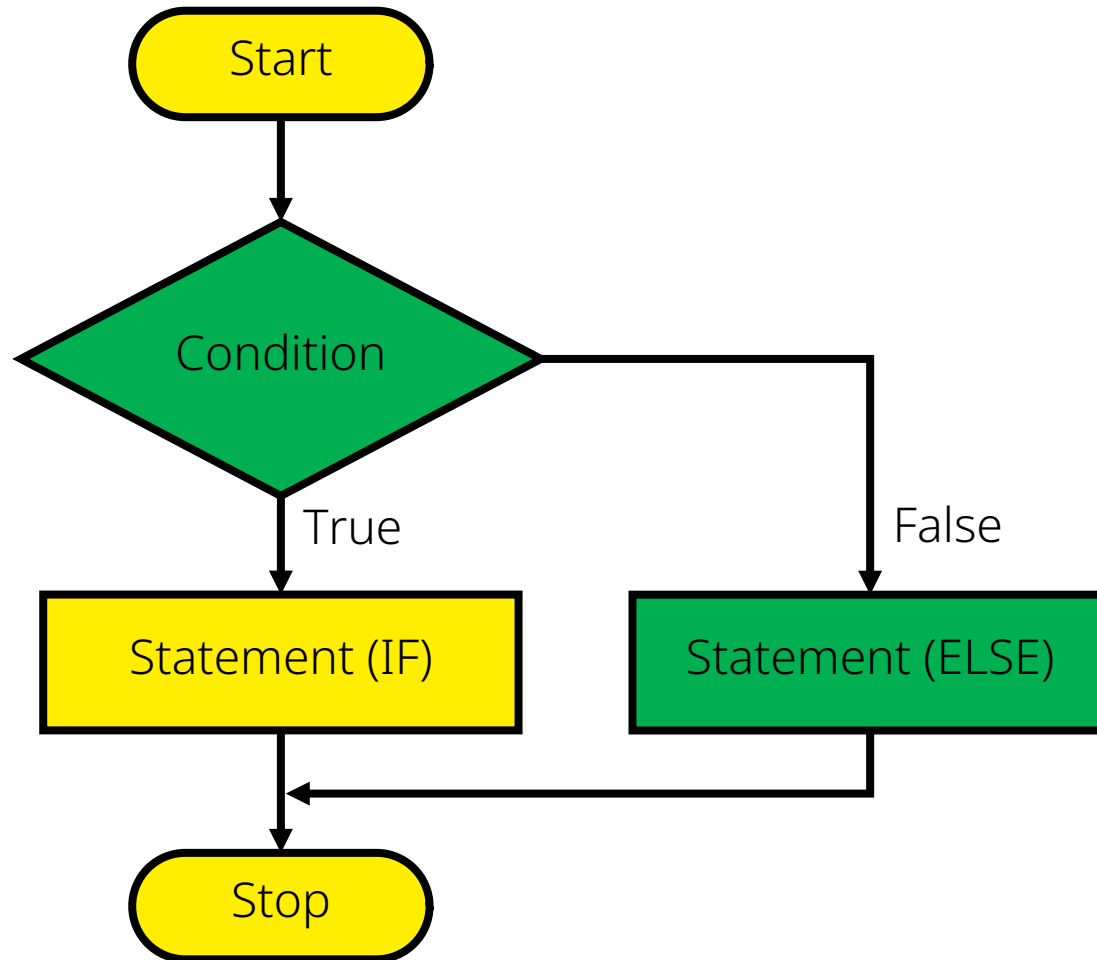
```
if( Condition ):  
    Statement (IF)  
else:  
    Statement (ELSE)
```

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if else


```
if( Condition ):  
    Statement (IF)  
else:  
    Statement (ELSE)
```

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if else

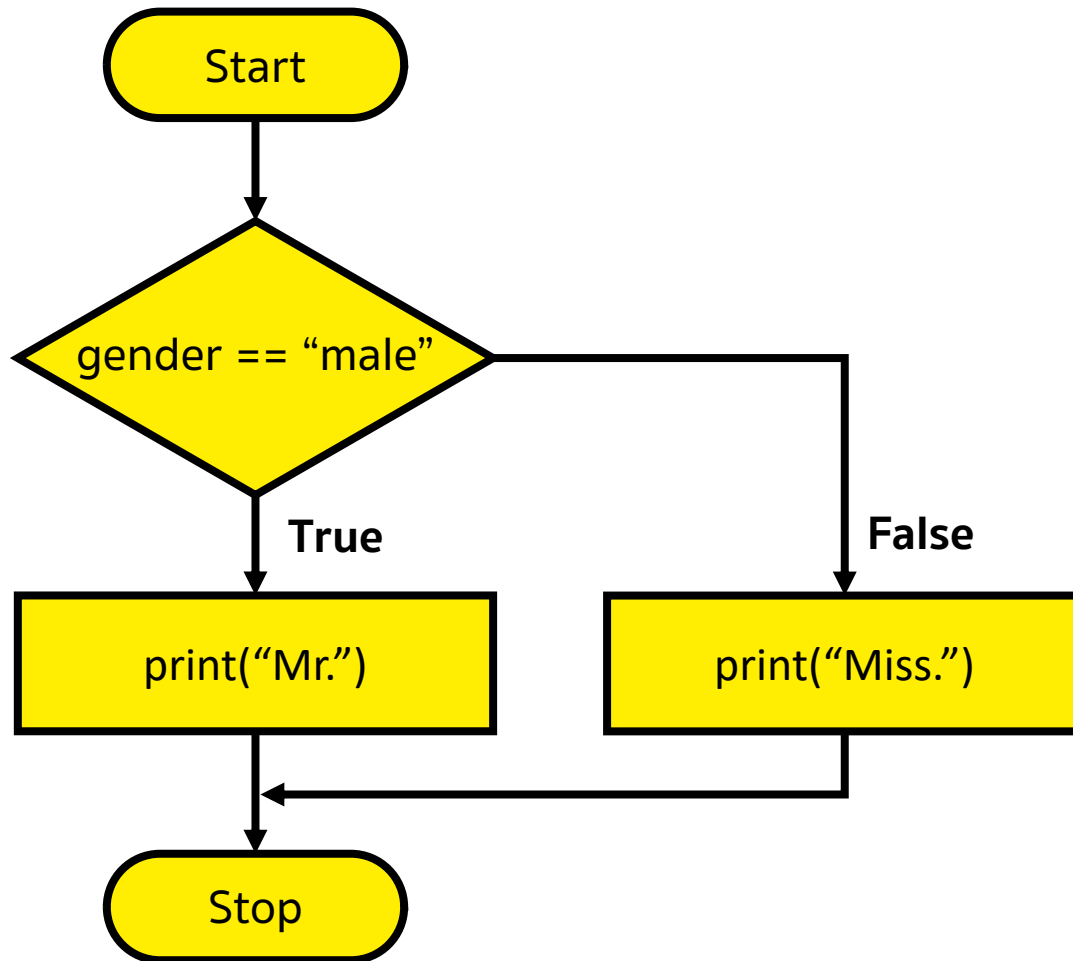
```
if( Condition ):  
    Statement (IF)  
else:  
    Statement (ELSE)
```

ตัวดำเนินการเปรียบเทียบ (Comparison Operators)

ตัวดำเนินการเปรียบเทียบ (Comparison Operators) เป็นตัวดำเนินการที่ใช้ในการเปรียบเทียบค่าของตัวแปรหรือค่าที่มีอยู่ในนิพจน์ เพื่อตรวจสอบว่าสอดคล้องกับเงื่อนไขที่กำหนดหรือไม่ ผลลัพธ์ของการเปรียบเทียบจะเป็นค่าบูลีน (Boolean) ซึ่งอาจเป็น True (จริง) หรือ False (เท็จ) ตามผลการเปรียบเทียบ

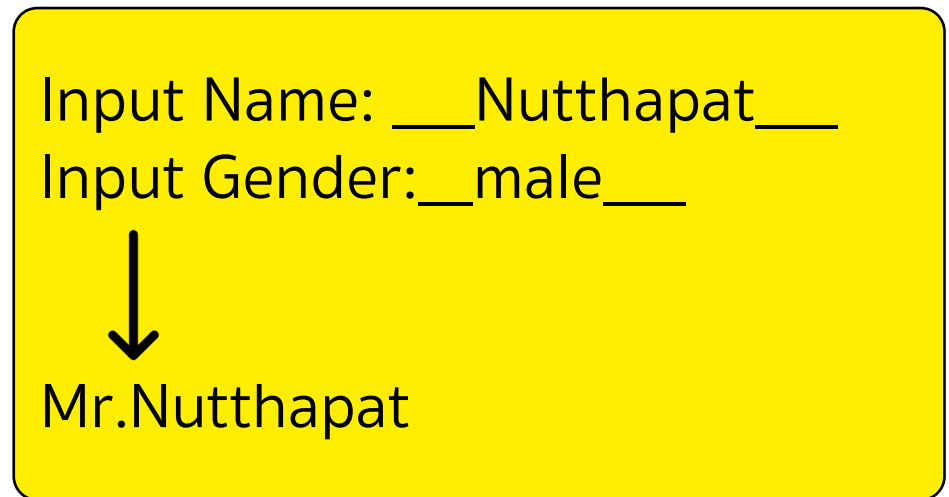
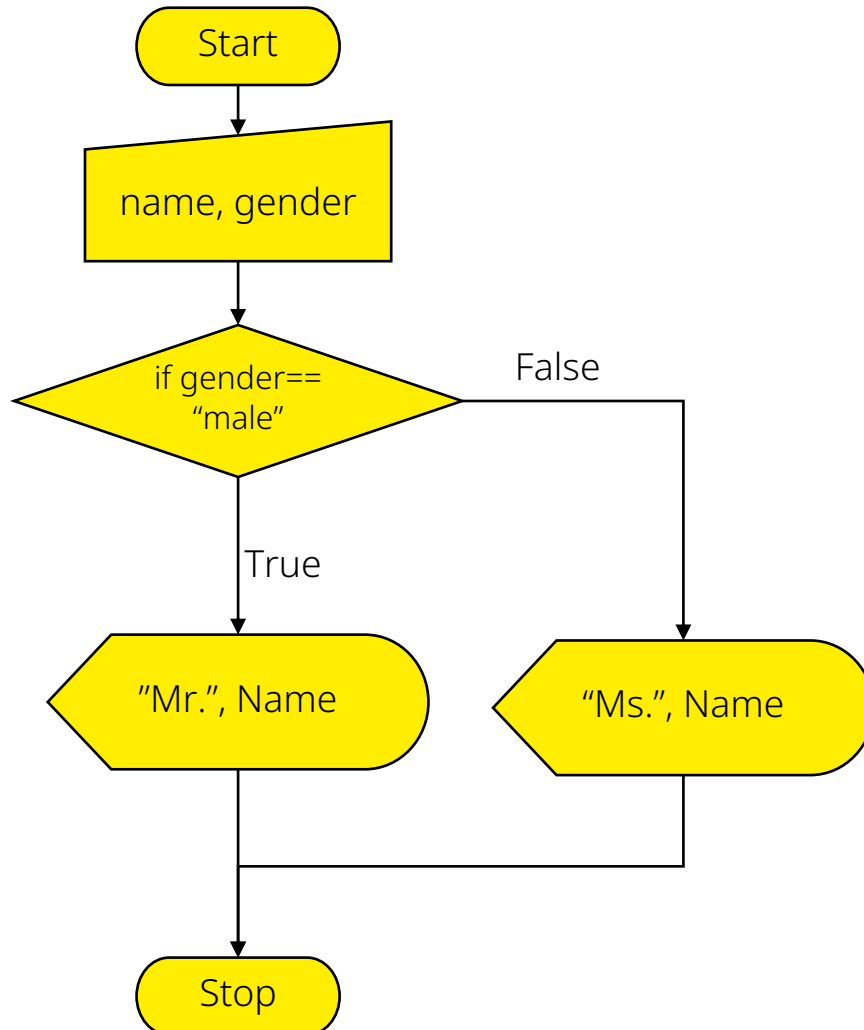
1. เท่ากัน ($==$): ตรวจสอบว่าค่าของสองค่าเท่ากันหรือไม่
ตัวอย่าง: $x == y$ จะเป็น True ถ้า x มีค่าเท่ากับ y
2. ไม่เท่ากัน ($!=$): ตรวจสอบว่าค่าของสองค่าไม่เท่ากัน
ตัวอย่าง: $x != y$ จะเป็น True ถ้า x ไม่เท่ากับ y
3. มากกว่า ($>$): ตรวจสอบว่าค่าด้านซ้ายมากกว่าค่าด้านขวา
ตัวอย่าง: $x > y$ จะเป็น True ถ้า x มากกว่า y
4. น้อยกว่า ($<$): ตรวจสอบว่าค่าด้านซ้ายน้อยกว่าค่าด้านขวา
ตัวอย่าง: $x < y$ จะเป็น True ถ้า x น้อยกว่า y
5. มากกว่าหรือเท่ากับ ($>=$): ตรวจสอบว่าค่าด้านซ้ายมากกว่าหรือเท่ากับค่าด้านขวา
ตัวอย่าง: $x >= y$ จะเป็น True ถ้า x มากกว่าหรือเท่ากับ y
6. น้อยกว่าหรือเท่ากับ ($<=$): ตรวจสอบว่าค่าด้านซ้ายน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าด้านขวา
ตัวอย่าง: $x <= y$ จะเป็น True ถ้า x น้อยกว่าหรือเท่ากับ y

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if else

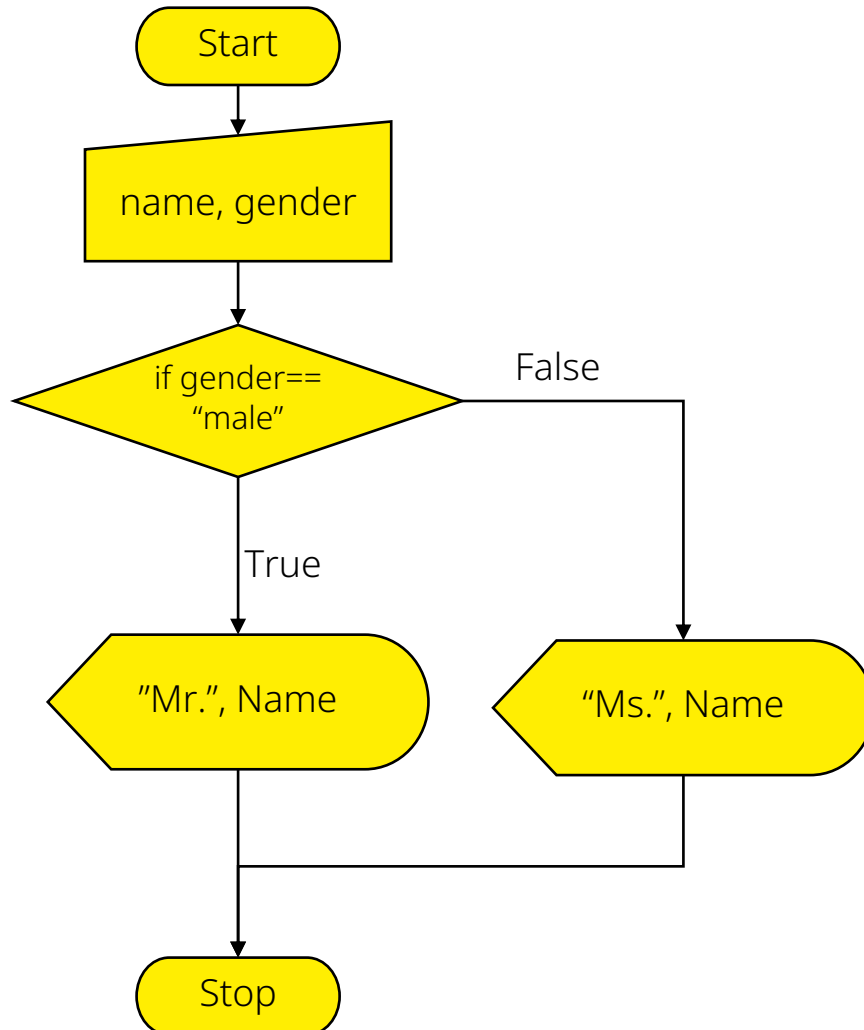


```
if( gender == "male" ):  
    print("Mr.")  
else:  
    print("Miss.")
```

Practice 1: ให้รับข้อมูลเพศ และเติมคำนำหน้าชื่อตาม Flowchart

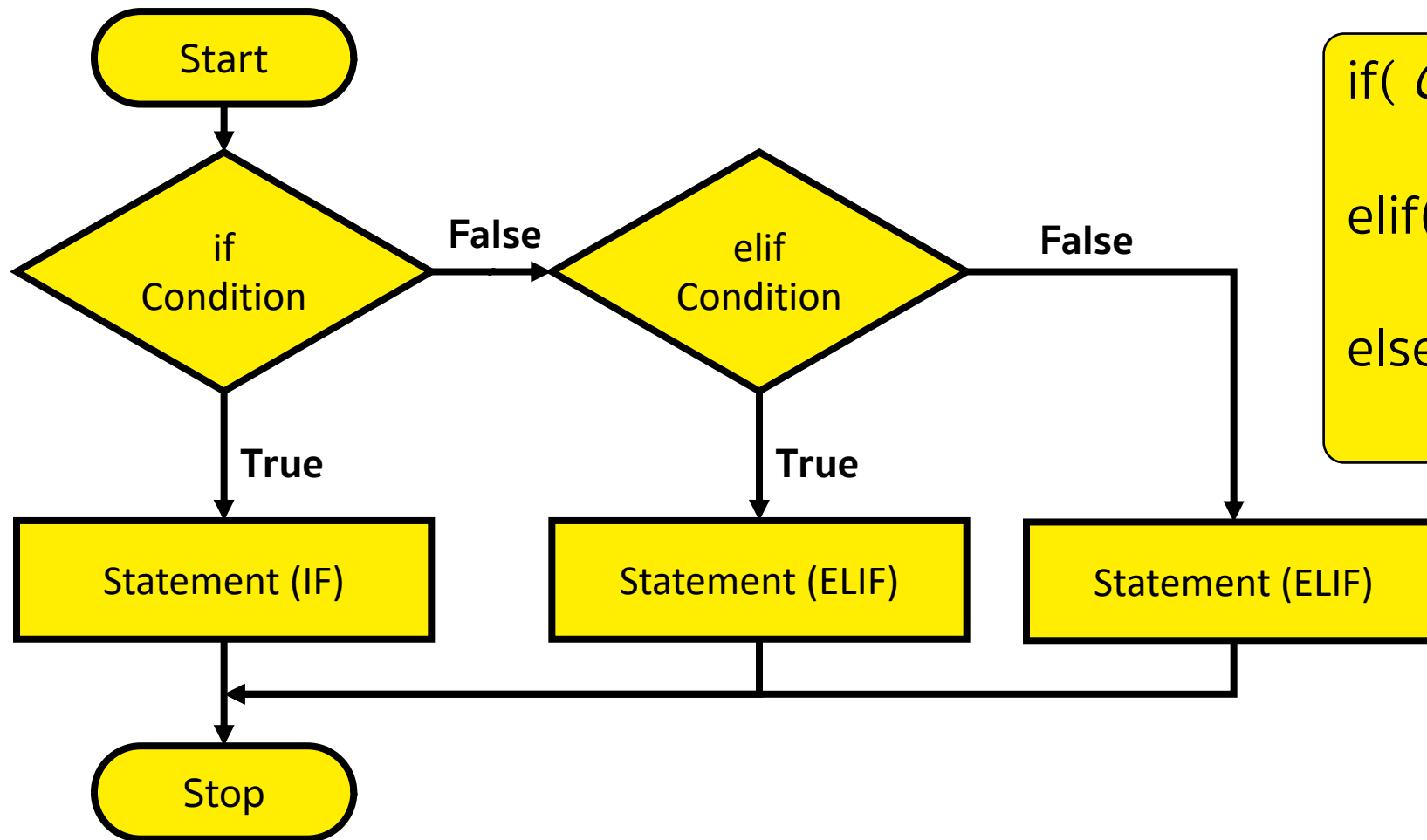

Practice 1: ใ้รับข้อมูลเพศ และเติมคำนำหน้าชื่อตาม Flowchart

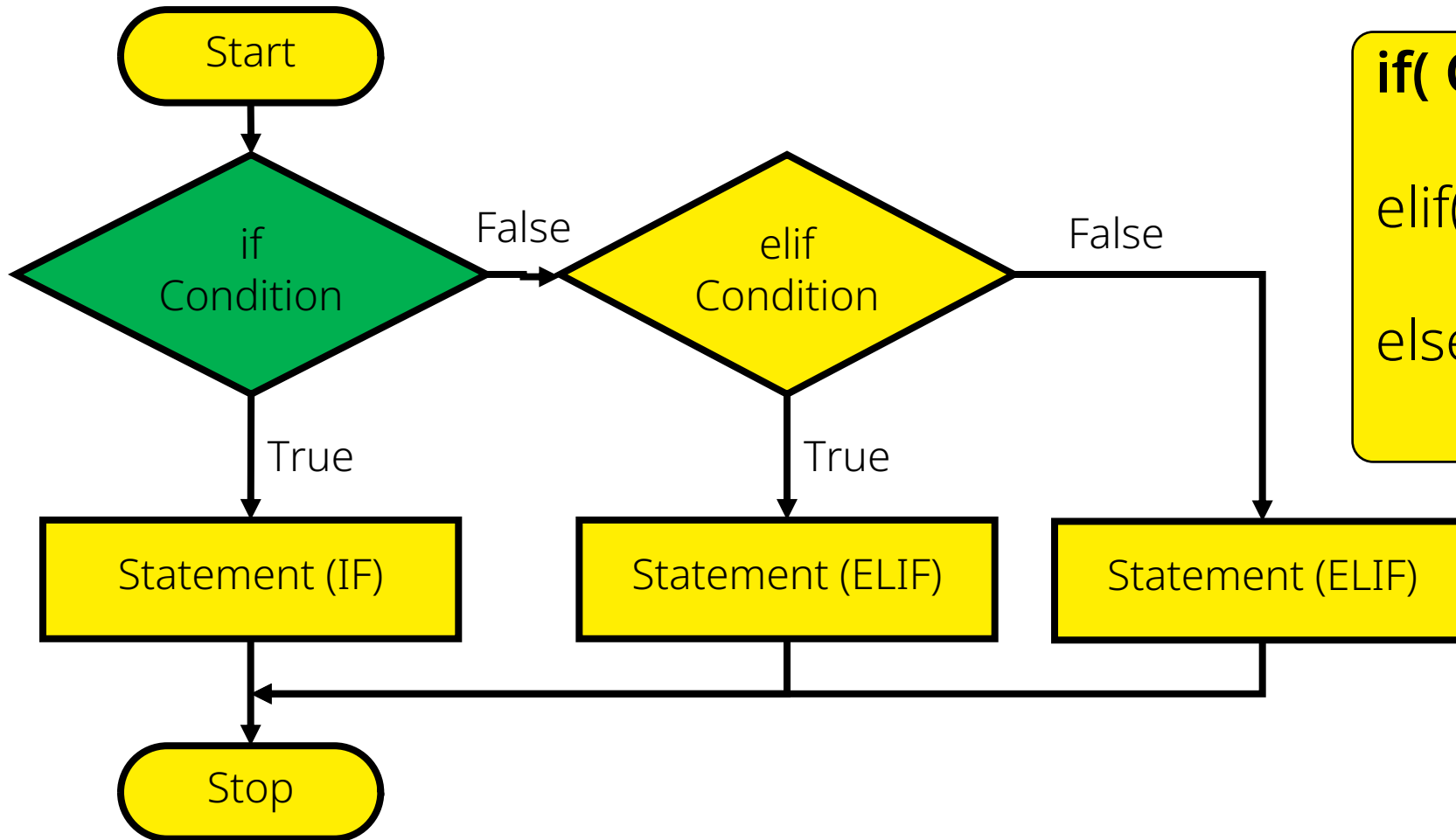
```
name = input("Name: ")
gender = input("Gender: ")
if(gender == "male"):
    print("Mr. "+ name)
else:
    print("Ms. "+ name)
```

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if elif else

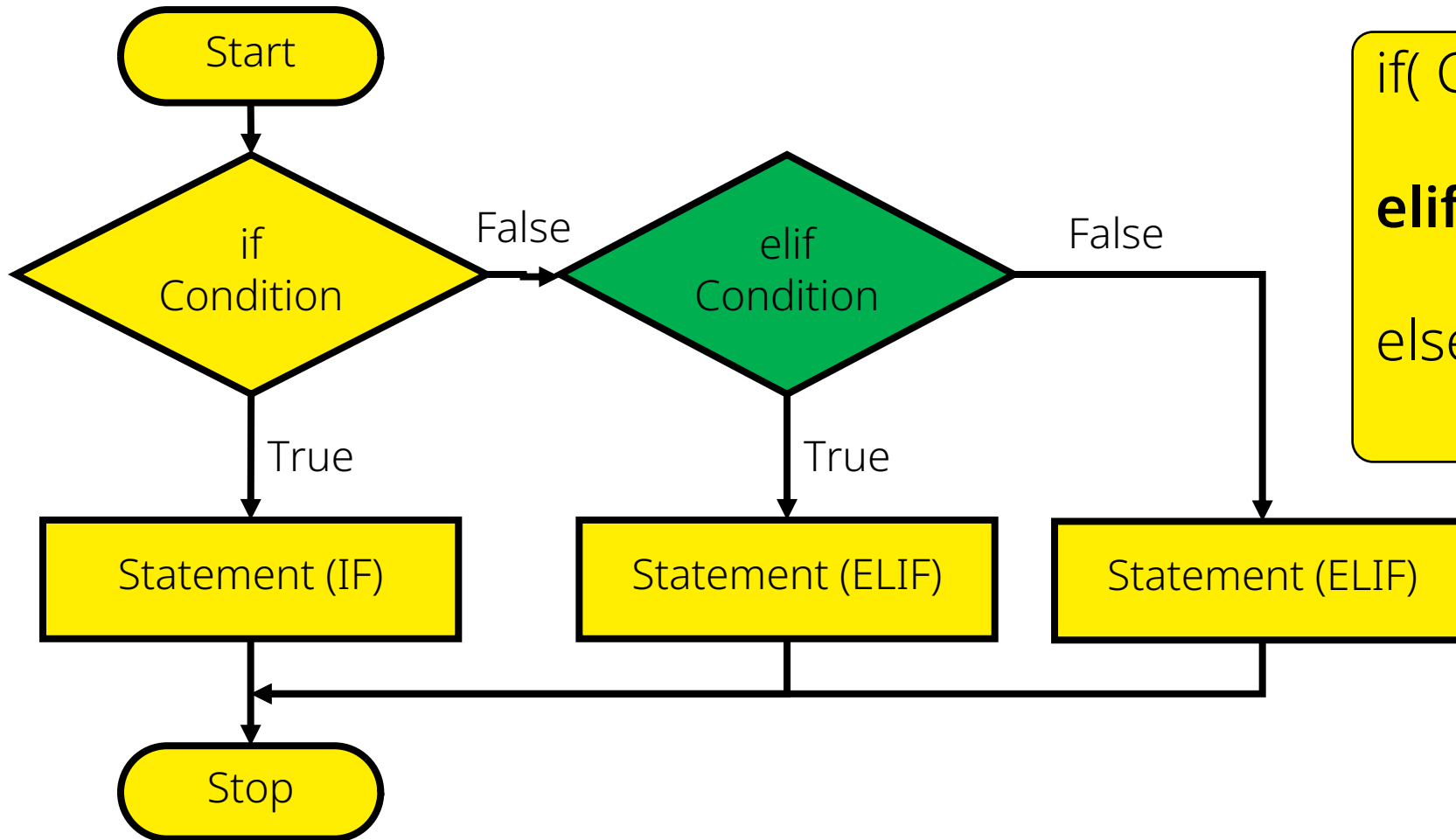
```
if( Condition ):  
    Statement (IF)  
elif( Condition ):  
    Statement (ELIF)  
else:  
    Statement (ELSE)
```

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if elif else

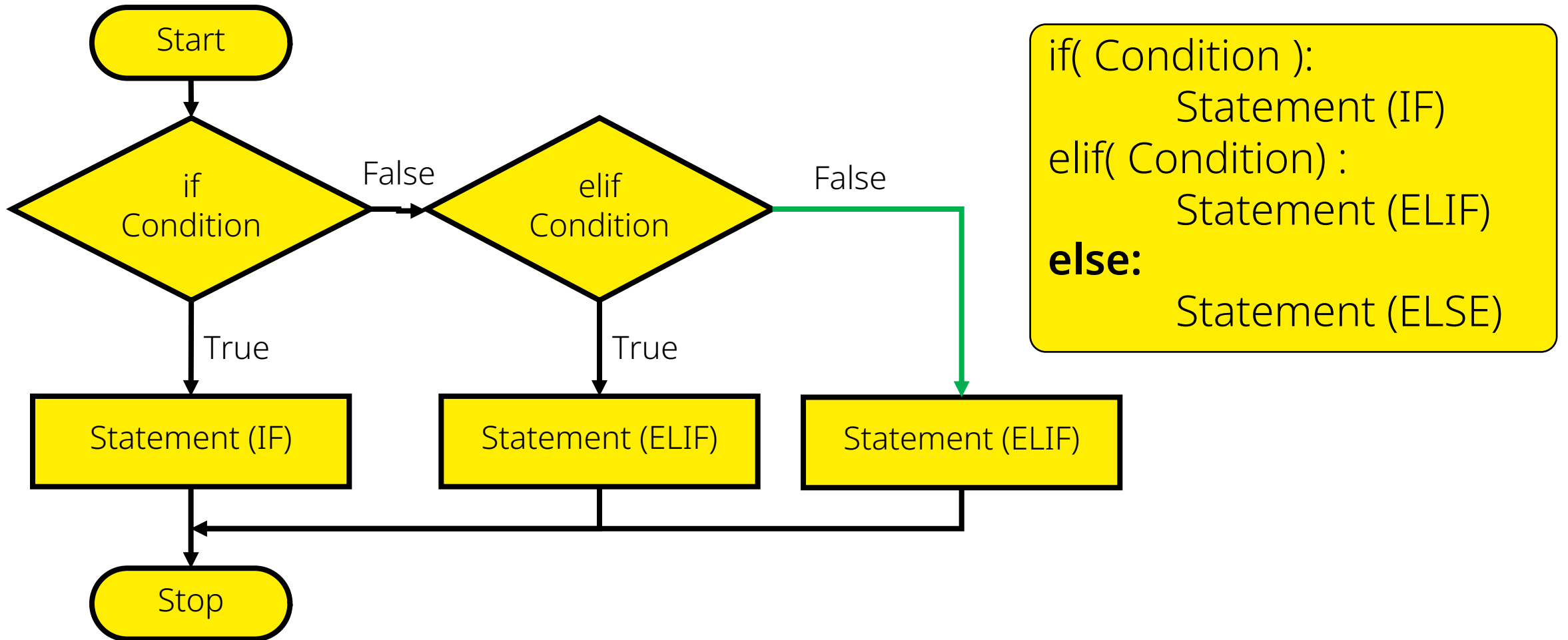
```
if( Condition ):  
    Statement (IF)  
elif( Condition ) :  
    Statement (ELIF)  
else:  
    Statement (ELSE)
```

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if elif else


```
if( Condition ):  
    Statement (IF)  
elif( Condition ) :  
    Statement (ELIF)  
else:  
    Statement (ELSE)
```

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if elif else

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if elif else

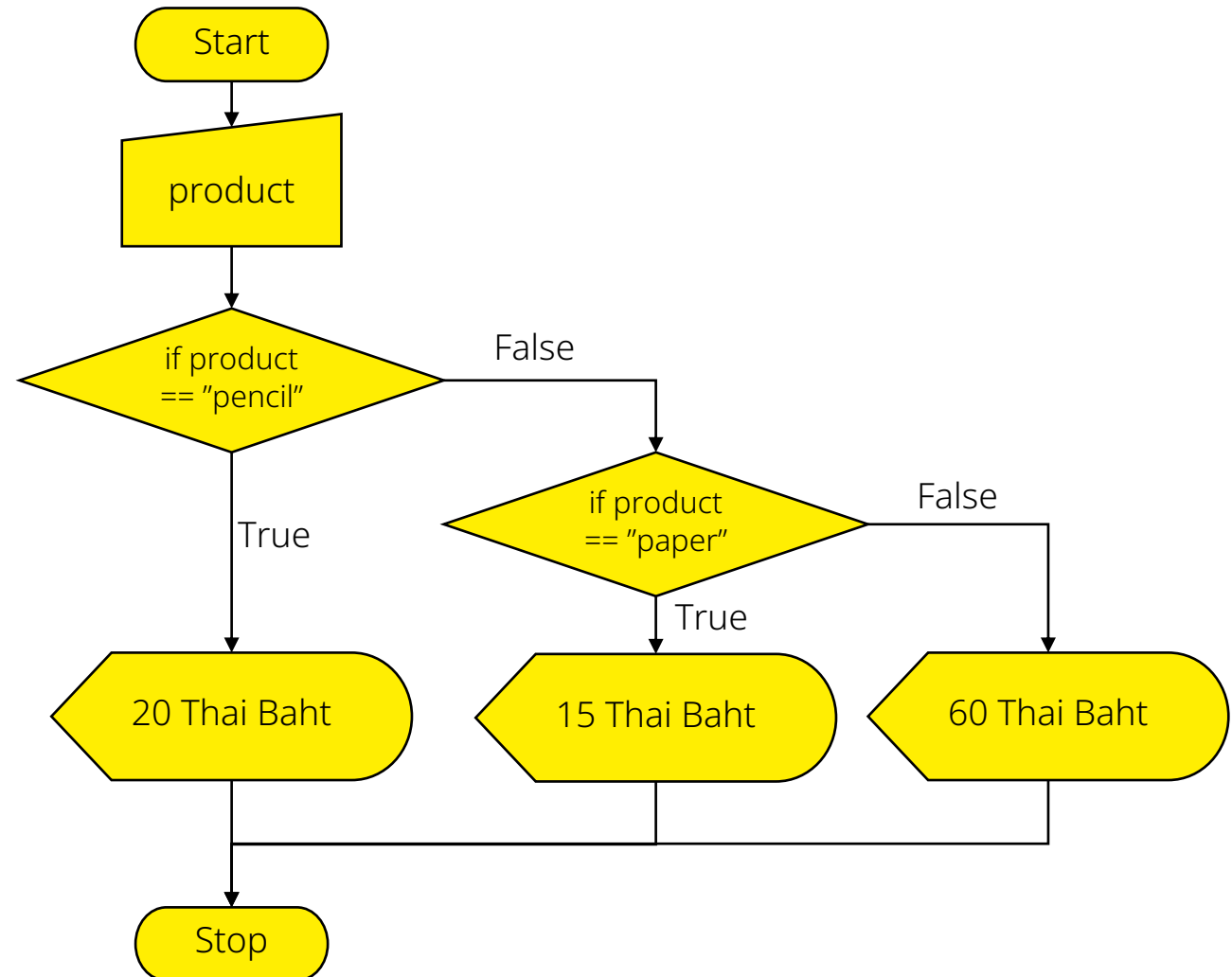
```
# Condition Statement
# Code 2
product = input("Please enter product:")
if product == "pencil":
    print(product, "20 Thai Baht")
elif product == "paper":
    print(product, "15 Thai Baht")
else:
    print(product, "60 Thai Baht")
```

คำอธิบาย Flowchart

1. เริ่ม
2. รับข้อมูล (input) ชื่อสินค้า โดยใช้คำสั่ง
product = input("Please enter product:")
3. ตรวจสอบเงื่อนไขแรก:
ถ้า product == "pencil" เป็นจริง ให้ พิมพ์
ข้อความ product, "20 Thai Baht"
4. ตรวจสอบเงื่อนไขที่สอง (ถ้าเงื่อนไขแรกไม่เป็นจริง):
ถ้า product == "paper" เป็นจริง ให้ พิมพ์
ข้อความ product, "15 Thai Baht"
5. ถ้าเงื่อนไขแรกและเงื่อนไขที่สองไม่เป็นจริง ให้ไปที่ else:
พิมพ์ข้อความ product, "60 Thai Baht"
6. จบการทำงาน

Conditional Statement (คำสั่งเงื่อนไข) - if elif else

```
# Condition Statement
# Code 2
product = input("Please enter product:")
if product == "pencil":
    print(product, "20 Thai Baht")
elif product == "paper":
    print(product, "15 Thai Baht")
else:
    print(product, "60 Thai Baht")
```


modulus (หรือเครื่องหมาย %)

การใช้ modulus (หรือเครื่องหมาย %) เป็นการหารเลขและคืนเศษของการหาร โดยการ
ใช้ modulus คุณจะได้ผลลัพธ์เป็นเศษที่เหลือจากการหารของเลข 2 จำนวน โดยทั่วไป
การใช้ modulus จะมีรูปแบบดังนี้

a % b

a คือตัวเลขที่จะนำไปหาร

b คือตัวเลขที่ใช้ในการหาร a

ผลลัพธ์ของ $a \% b$ คือเศษที่เหลือจากการหาร a ด้วย b.

modulus (หรือเครื่องหมาย %)

10 % 3 จะได้ผลลัพธ์เป็น 1 เพราะ 10 หาร 3 แล้วเหลือเศษ 1

20 % 4 จะได้ผลลัพธ์เป็น 0 เพราะ 20 หาร 4 ลงตัว ไม่มีเศษ

15 % 7 จะได้ผลลัพธ์เป็น 1 เพราะ 15 หาร 7 แล้วเหลือเศษ 1

4 % 2 ได้ ?

6 % 2 ได้?

8 % 2 ได้?

100 % 2 ได้?

modulus (หรือเครื่องหมาย %)

```
number = 8
if number % 2 == 0:
    print(number, "เป็นเลขคู่")
else:
    print(number, "เป็นเลขคี่")
```

8 เป็นเลขคู่

modulus (หรือเครื่องหมาย %)

#ตรวจสอบเลขเหล่านี้เป็นเลขคู่ หรือ คี่

num1 = 204

num2 = -8

num3 = 22.22

modulus (หรือเครื่องหมาย %)

```
#ตรวจสอบเลขเหล่านี้หาร 3 ลงตัวไหม  
num1 = 27  
num2 = 21  
num3 = 972
```

modulus (หรือเครื่องหมาย %)

```
#ตรวจสอบเลขเหล่านี้หาร 5 ลงตัวไหม  
num1 = 225  
num2 = 1225  
num3 = 100.105
```

modulus (หรือเครื่องหมาย %)

การใช้ modulus มีประโยชน์ในหลายสถานการณ์ เช่น

- ตรวจสอบว่าเลขคู่หรือเลขคี่: ในการตรวจสอบว่าเลขหนึ่งเป็นเลขคู่หรือเลขคี่ โดยสามารถใช้ $n \% 2$ โดยถ้าผลลัพธ์เป็น 0 แสดงว่าเป็นเลขคู่ และถ้าผลลัพธ์ไม่เท่ากับ 0 แสดงว่าเป็นเลขคี่
- การสร้างรอบ (loop): การใช้ modulus เป็นวิธีที่ดีในการสร้างรอบหรือลูปที่ทำงานซ้ำเมื่อมีจำนวนตัวเลขที่ต้องการประมวลผลเท่าๆ กัน เช่นในการแสดงตัวเลขคู่ทั้งหมดหรือเลขคี่ทั้งหมดจาก 1 ถึง n
- การใช้ modulus เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการทำงานกับตัวเลขและจำนวนต่างๆ ในการเขียนโปรแกรมและการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์

การสุ่มจำนวน (Random numbers)

- **การสุ่มจำนวน (random number)** คือกระบวนการที่ใช้เลือกหรือสร้างตัวเลขที่มีค่าสุ่มจากช่วงหรือชุดข้อมูลที่กำหนด โดยความสุ่มนี้ทำให้ตัวเลขที่ได้มีค่าไม่แน่นอนและไม่สามารถทำนายล่วงหน้าได้ สิ่งที่สำคัญในการสุ่มคือความคล้ายกันในการเกิดตัวเลขที่มีค่าสุ่มอย่างเท่าเทียมกันซึ่งไม่มีลำดับหรือรูปแบบที่ซ้ำกัน
- การสุ่มจำนวนมักถูกนำมาใช้ในหลายสถานการณ์ เช่น การเล่นเกม, การทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์, การสร้างข้อมูลทดสอบ (testing data), และอื่น ๆ อีกมากมาย
- ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การสุ่มจำนวนจะใช้ฟังก์ชันสุ่ม (random function) เพื่อสร้างตัวเลขที่มีค่าสุ่ม ในภาษา Python

```
1. # Code 3
2. import random

3. # สุ่มจำนวนเต็มในช่วง 1 ถึง 10
4. random_int = random.randint(1, 10)
5. print(random_int)

6. # สุ่มจำนวนทศนิยมในช่วง 0.0 ถึง 1.0
7. random_float = random.random()
8. print(random_float)
```

Practice 2: สุ่มและบอกว่าค่านั้นเป็นเลขคู่ หรือ เลขคี่

1. ให้ทำการเขียนโปรแกรมเพื่อสุ่มเลข ระหว่าง 1 ถึง 100
2. นำเลขสุ่มที่ได้ ไปพิจารณาหาว่า ค่านั้นเป็นเลขคู่ หรือ เลขคี่
3. แจ้งออกทางหน้าจอว่าสุ่มได้เลขอะไร และเลขนั้นเป็นเลขคู่ (Even) หรือ เลขคี่ (Odd)

Practice 2: สุ่มและบอกว่าค่านั้นเป็นเลขคู่ หรือ เลขคี่

1. ให้ทำการเขียนโปรแกรมเพื่อสุ่มเลข ระหว่าง 1 ถึง 100
2. นำเลขสุ่มที่ได้ ไปพิจารณาหาว่า ค่านั้นเป็น เลขคู่ หรือ เลขคี่
3. แจ้งออกทางหน้าจอว่าสุ่มได้เลขอะไร และเลข นั้นเป็นเลขคู่ (Even) หรือ เลขคี่ (Odd)

```
1. import random
2. # สุ่มเลขในช่วง 1 ถึง 100
3. random_number = random.randint(1, 100)

4. # ตรวจสอบว่าเลขนี้เป็นเลขคู่หรือเลขคี่
5. if random_number % 2 == 0:
6.     result = "เลขคู่ (Even) "
7. else:
8.     result = "เลขคี่ (Odd) "

9. # แสดงผลลัพธ์
10. print("เลขที่สุ่มได้:", random_number)
11. print("ผลลัพธ์:", result)
```

print() and Unicode

```
print("\u2660 ")
```

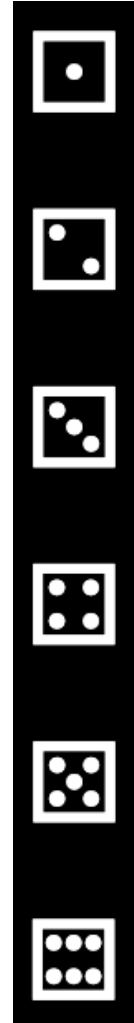


```
1 print("\u2660 ")
2 print("\u2665 ")
3 print("\u2666 ")
4 print("\u2663 ")
```


print() and Unicode

```
print ("\u2680")  
print ("\u2681")  
print ("\u2682")  
print ("\u2683")  
print ("\u2684")  
print ("\u2685")
```


Practice 3 : Randomize numbers and convert them to the sides of the dice

ให้เขียนโปรแกรมเพื่อสุ่มตัวเลขและแปลงให้เป็นด้านของลูกเต๋า

Randomize numbers

Randomize numbers

Practice 3 : Randomize numbers and convert them to the sides of the dice

ให้เขียนโปรแกรมเพื่อสุ่มตัวเลขและแปลงให้เป็นด้านของลูกเต๋า

```
import random
dice = random.randrange(1, 7)
if(dice==1):
    ucode = "\u2680"
elif(dice==2):
    ucode = "\u2681"
elif(dice==3):
    ucode = "\u2682"
elif(dice==4):
    ucode = "\u2683"
elif(dice==5):
    ucode = "\u2684"
elif(dice==6):
    ucode = "\u2685"
print(dice, ucode)
```

Randomize numbers

Assignment 3: Rock-Paper-Scissors

ให้เขียนโปรแกรมเพื่อเป่ายิงฉุบ กับ โปรแกรม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ให้รับค่า input จากมนุษย์

1 คือ paper

2 คือ rock

3 คือ scissor

2. ให้โปรแกรมสุ่มตัวเลข 1 ถึง 3 มาต่อสู้

1 หมายถึง paper

2 หมายถึง rock

3 หมายถึง scissor

```
Rock-Paper-Scissors by Nutthapat
```

```
1 = Rock
```

```
2 = Scissors
```

```
3 = Paper
```

```
Your turn: 
```

```
Rock-Paper-Scissors by Nutthapat
```

```
1 = Rock
```

```
2 = Scissors
```

```
3 = Paper
```

```
Your turn: 1
```

```
Your choice: Rock and Bot: Scissors
```

```
You Win!
```

Assignment 3: Rock-Paper-Scissors

```
1 import random
2 print("Rock-Paper-Scissors by Nutthapat")
3 print("1 = Rock\n2 = Scissors\n3 = Paper")
4 user = int(input("Your turn: "))
5 bot = random.randrange(1,3)
6 if(user == 1 and bot == 2):
7     print("Your choice: Rock and Bot: Scissors\n You Win!")
8 elif(user == 2 and bot == 3):
9     print("Your choice: Scissors and Bot: Paper\n You Win!")
10 elif(user == 3 and bot == 1):
11     print("Your choice: Paper and Bot: Rock\n You Win!")
12 elif(user == 2 and bot == 1):
13     print("Your choice: Scissors and Bot: Rock\n You Lose!")
14 elif(user == 3 and bot == 2):
15     print("Your choice: Paper and Bot: Scissors\n You Lose!")
16 elif(user == 1 and bot == 3):
17     print("Your choice: Rock and Bot: Paper\n You Lose!")
18 else:
19     print("Draw!")
```

Rock-Paper-Scissors by Nutthapat

1 = Rock

2 = Scissors

3 = Paper

Your turn: 1

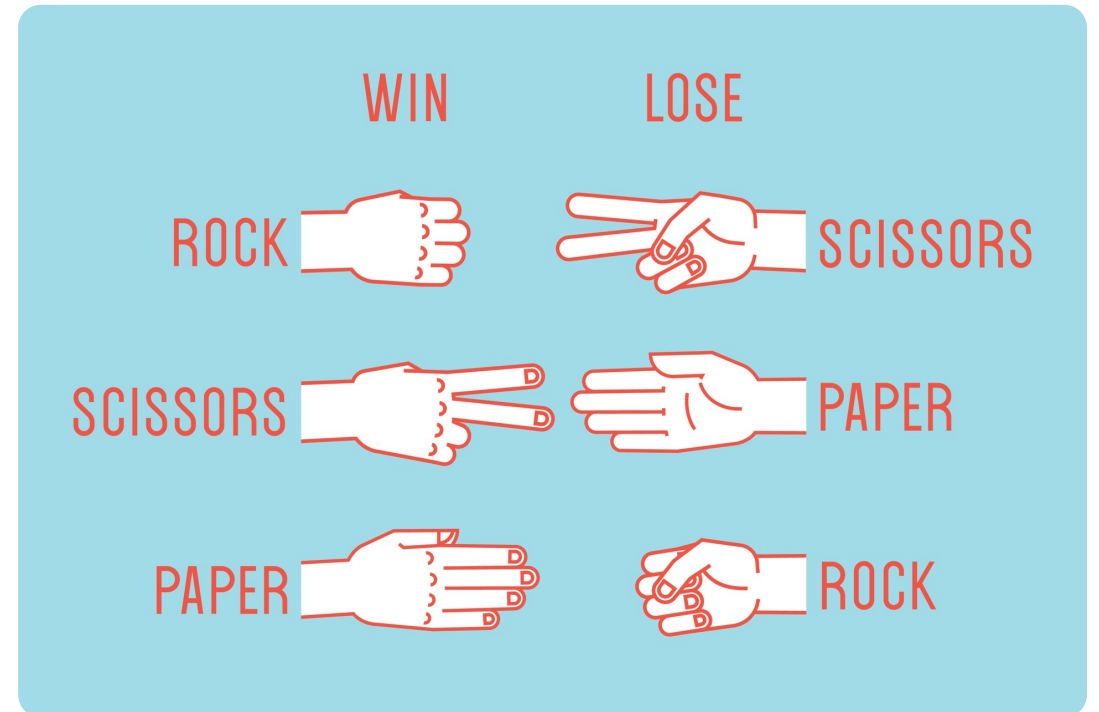
Your choice: Rock and Bot: Scissors

You Win!

รายวิชาวิทยาการคำนวณ Computational Science

บทที่ 7 พื้นฐานการโปรแกรมภาษาไพทอนเบื้องต้นด้วย Colab

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภัทร แก้วรัตนภัทร

โครงสร้างการควบคุมโปรแกรม (Program Control Structures)

โครงสร้างการควบคุมโปรแกรม (Program Control Structures) ในการเขียนโปรแกรมมี 3 ลักษณะหลัก ได้แก่

- การโปรแกรมแบบลำดับ (Sequential Statement)
- การโปรแกรมแบบเงื่อนไข (Conditional Statement)
- การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

แต่ละลักษณะมีความสำคัญและทำหน้าที่ที่แตกต่างกันในการควบคุมการทำงานของโปรแกรม

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

หากต้องการแสดงผลคำว่า "Hello, Name" ทั้งหมด จะต้องเขียนโปรแกรมที่บรรทัด

```
print("Hello, Nutthapat")      Hello, Nutthapat
print("Hello, Thanadol")      Hello, Thanadol
print("Hello, Natthapol")     Hello, Natthapol
print("Hello, Vilasinee")     Hello, Vilasinee
print("Hello, Wichuda")       Hello, Wichuda
print("Hello, Chinchira")     Hello, Chinchira
print("Hello, Phachaya")      Hello, Phachaya
print("Hello, Manop")         Hello, Manop
print("Hello, Panita")        Hello, Panita
print("Hello, Naphasri")     Hello, Naphasri
```

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

หากต้องการเปลี่ยนคำว่า "Hello" เป็นคำว่า "สวัสดี," ทั้งห้อง จะต้องแก้ไขโปรแกรมที่บรรทัด

```
1. print("Hello, Nutthapat")
2. print("Hello, Thanadol")
3. print("Hello, Natthapol")
4. print("Hello, Vilasinee")
5. print("Hello, Wichuda")
6. print("Hello, Chinchira")
7. print("Hello, Phachaya")
8. print("Hello, Manop")
9. print("Hello, Panita")
10. print("Hello, Naphasri")
```



```
1. print("สวัสดี, Nutthapat")
2. print("สวัสดี, Thanadol")
3. print("สวัสดี, Natthapol")
4. print("สวัสดี, Vilasinee")
5. print("สวัสดี, Wichuda")
6. print("สวัสดี, Chinchira")
7. print("สวัสดี, Phachaya")
8. print("สวัสดี, Manop")
9. print("สวัสดี, Panita")
10. print("สวัสดี, Naphasri")
```

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

หากต้องการแสดงจำนวนตั้งแต่ 1 ถึง 10,000 จะต้องเขียนโปรแกรมที่บรรทัด

```
1. print ("1")           14.print ("14")           9999.print ("9999")
2. print ("2")           15.print ("15")           10000.print ("10000")
3. print ("3")
4. print ("4")
5. print ("5")
6. print ("6")
7. print ("7")
8. print ("8")
9. print ("9")
10.print ("10")
11.print ("11")
12.print ("12")
13.print ("13")
14.print ("14")
15.print ("15")
16.print ("16")
17.print ("17")
18.print ("18")
19.print ("19")
20.print ("20")
21.print ("21")
22.print ("22")
23.print ("23")
24.print ("24")
25.print ("25")
26.print ("26")
```

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement) เป็นเทคนิคในการเขียนโปรแกรมให้ทำงานซ้ำๆ กันหลายรอบ มีประโยชน์ในการเขียนโปรแกรมที่ต้องทำซ้ำ เช่น

1. การพิมพ์ข้อมูลที่ละรายการ
2. การคำนวณจำนวนที่มีหลายค่า
3. การวนซ้ำผ่านสมาชิกของชุดข้อมูล
4. การวนซ้ำทำงานตามเงื่อนไขที่กำหนดเพื่อหาข้อมูล หรือแก้ปัญหาที่ต้องมีการไล่เรียง

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

while loop syntax:

while condition:

คำสั่งที่ต้องการทำงานเมื่อเงื่อนไขเป็นจริง

การใช้ **while loop** เพื่อทำงานซ้ำจนกว่าเงื่อนไขที่กำหนดจะเป็นเท็จ (False)

for loop syntax:

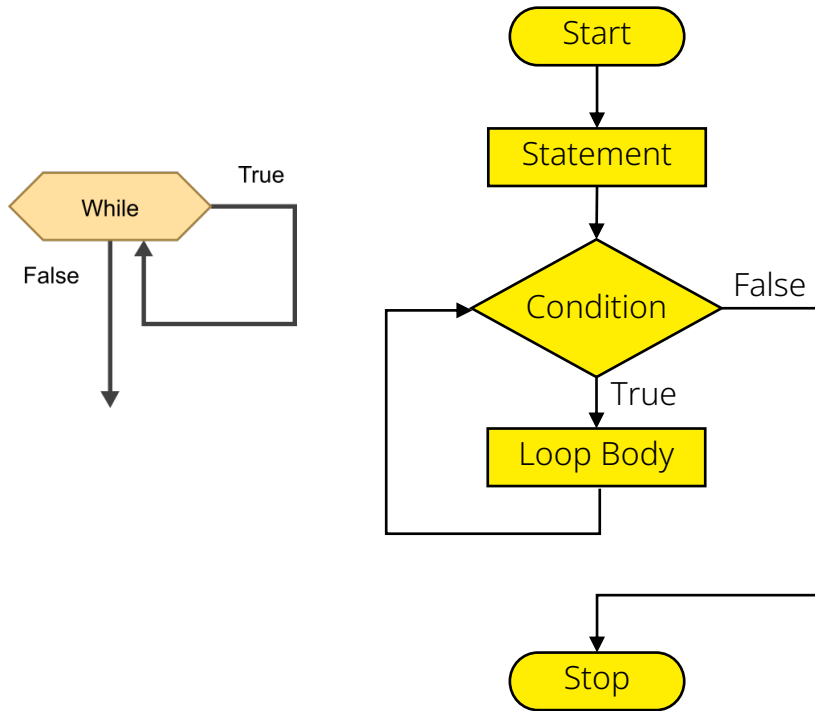
for item in collection:

คำสั่งที่ต้องการทำงานกับ item

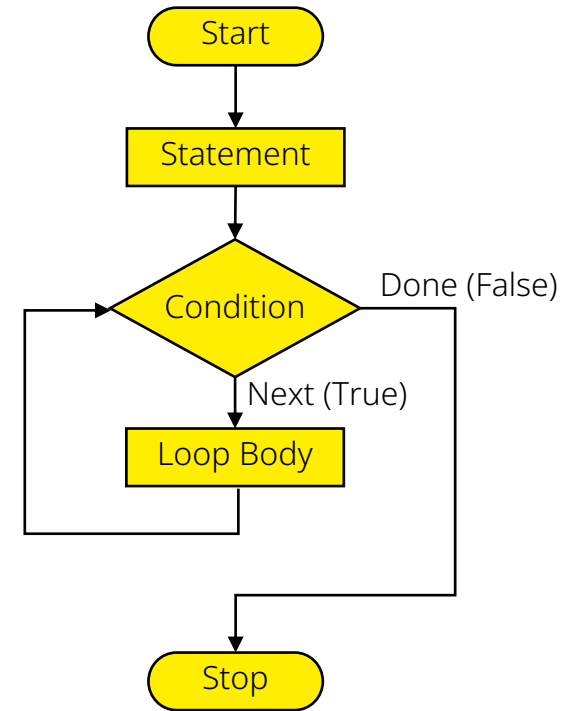
การใช้ **for loop** สำหรับการวนลูปผ่านคอลเลกชันข้อมูล เช่น รายการ, สตริง, คอลเลกชันอื่นๆ และทำงานกับแต่ละรายการในคอลเลกชัน

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

โครงสร้างการควบคุมทำซ้ำแบบ while
While Statement

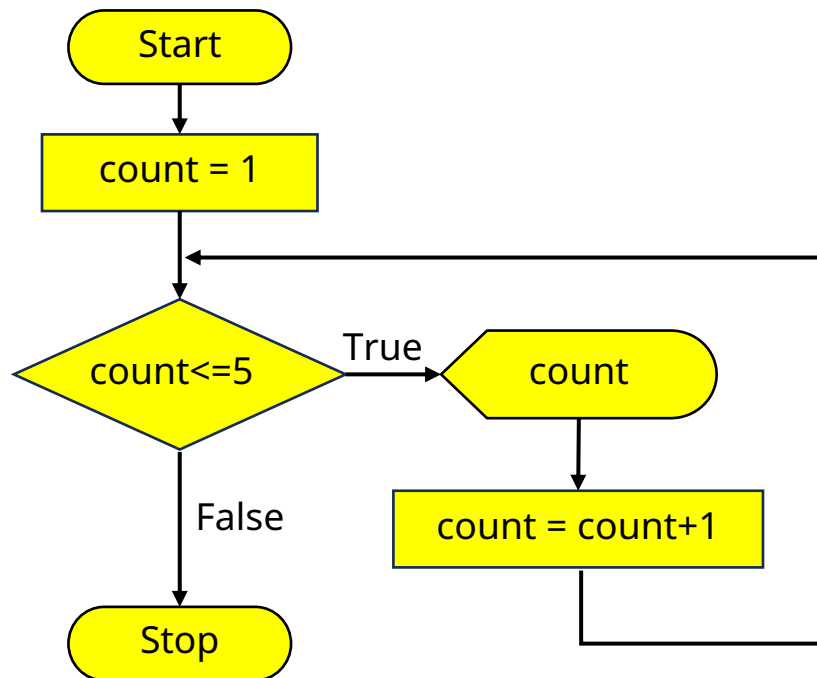
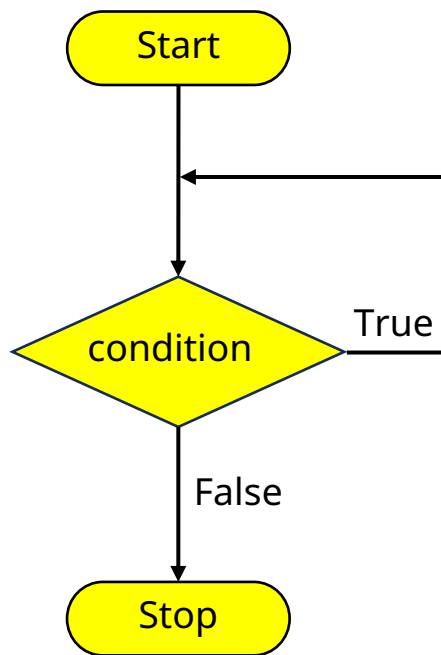

โครงสร้างการควบคุมทำซ้ำแบบ for
For Statement

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

การใช้ while loop เพื่อทำงานซ้ำจนกว่าเงื่อนไขที่กำหนดจะเป็นเท็จ (False)

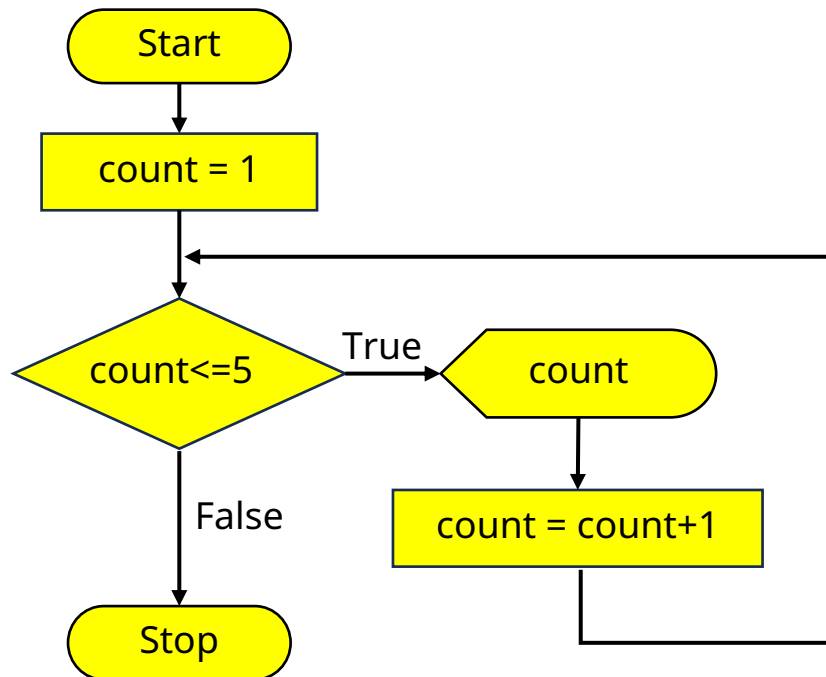

Python

1. count = 1
2. while count <= 5:
3. print(count)
4. count += 1

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

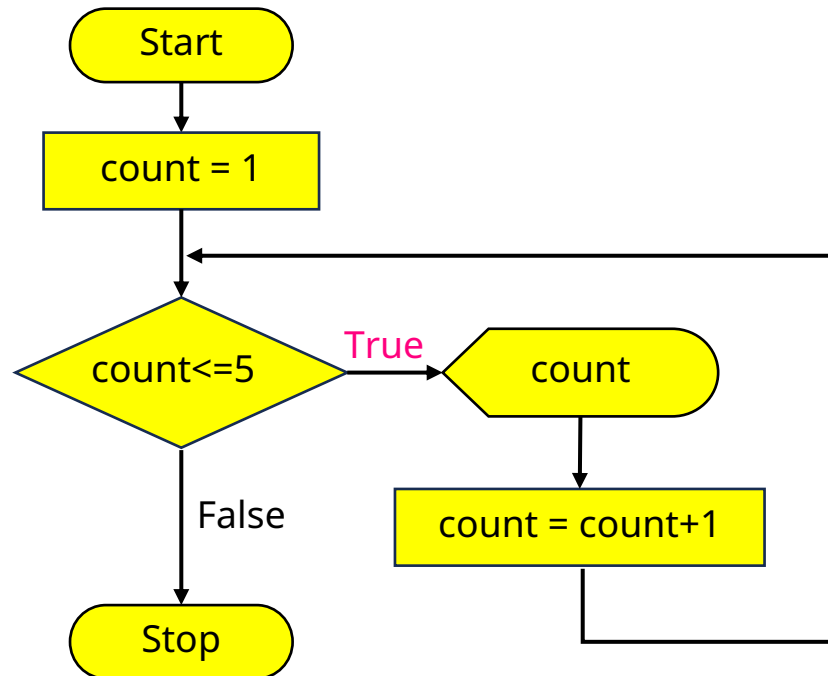
การใช้ while loop เพื่อทำงานซ้ำจนกว่าเงื่อนไขที่กำหนดจะเป็นเท็จ (False)

รอบที่	ค่าของตัวแปร count	เงื่อนไข (True, False)	แสดงผล

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

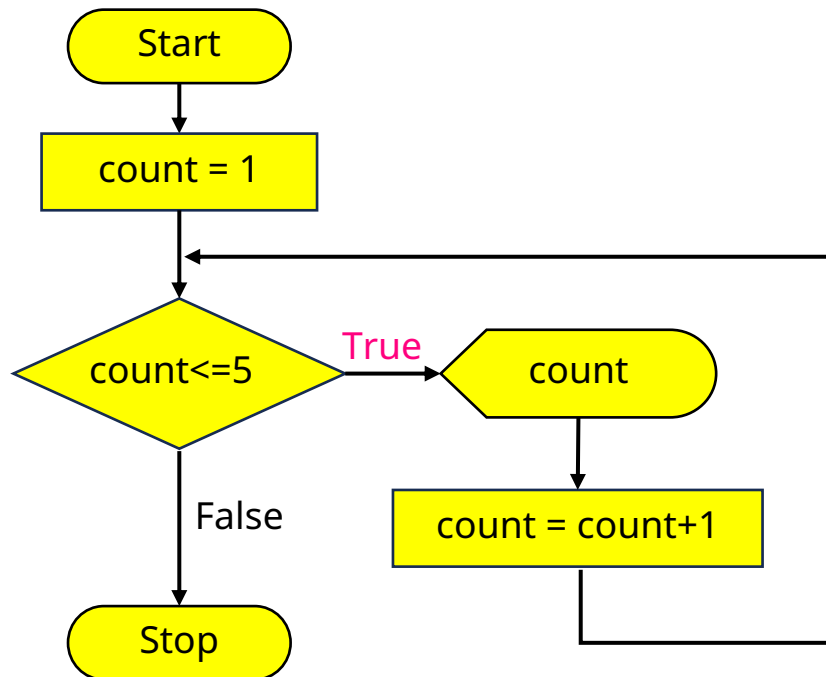
การใช้ while loop เพื่อทำงานซ้ำจนกว่าเงื่อนไขที่กำหนดจะเป็นเท็จ (False)

รอบที่	ค่าของตัวแปร count	เงื่อนไข (True, False)	แสดงผล
1	1	True	1

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

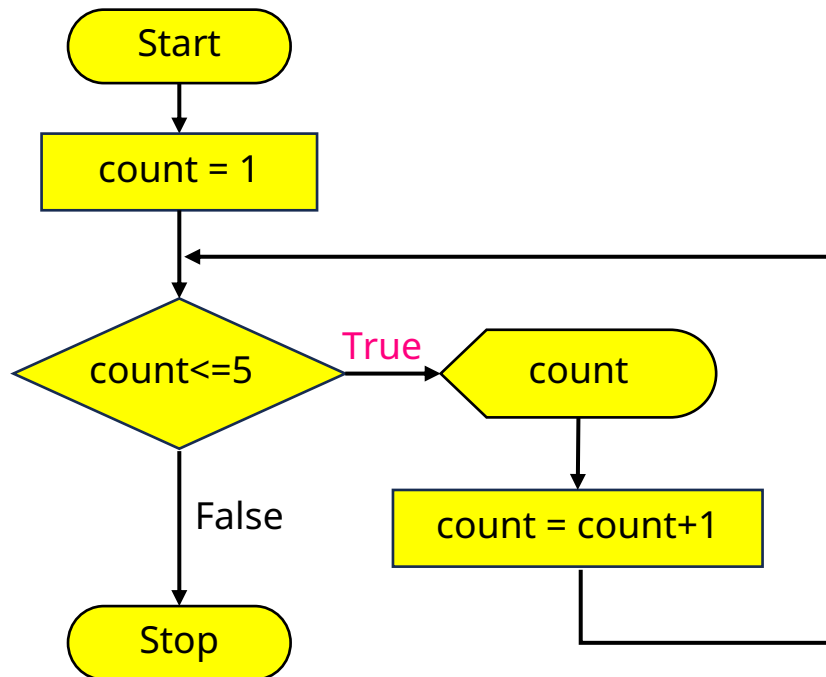
การใช้ while loop เพื่อทำงานซ้ำจนกว่าเงื่อนไขที่กำหนดจะเป็นเท็จ (False)

รอบที่	ค่าของตัวแปร count	เงื่อนไข (True, False)	แสดงผล
1	1	True	1
2	2	True	2

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

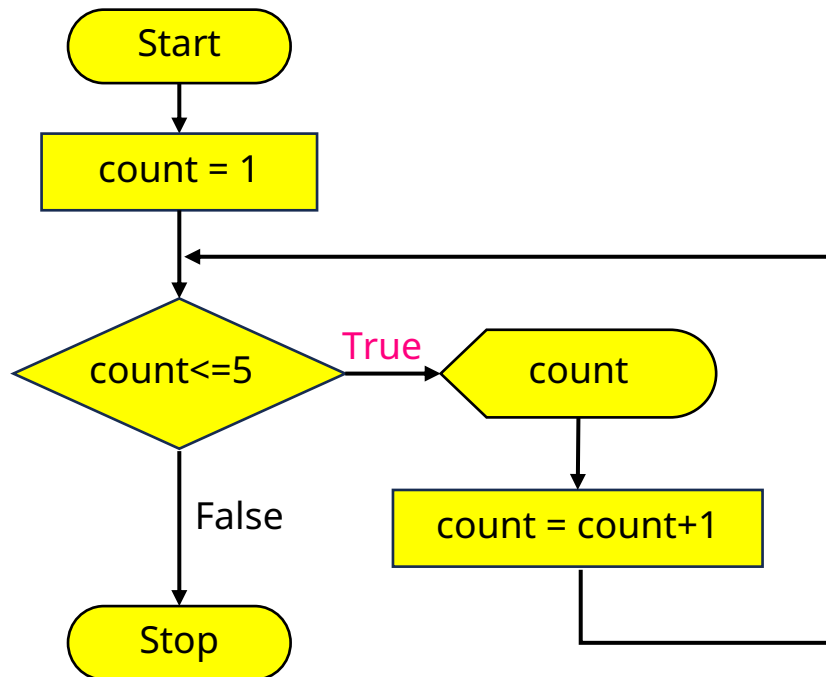
การใช้ while loop เพื่อทำงานซ้ำจนกว่าเงื่อนไขที่กำหนดจะเป็นเท็จ (False)

รอบที่	ค่าของตัวแปร count	เงื่อนไข (True, False)	แสดงผล
1	1	True	1
2	2	True	2
3	3	True	3

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

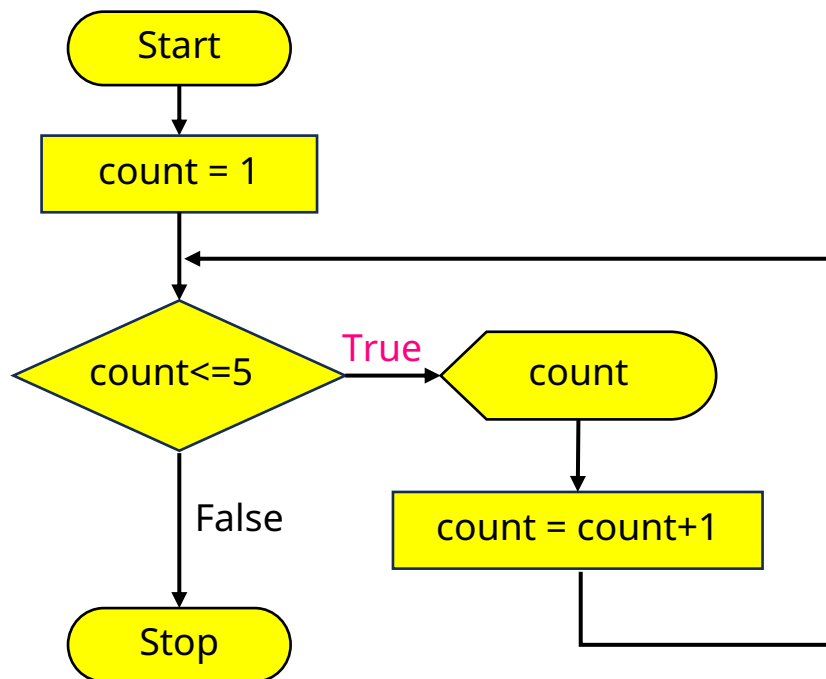
การใช้ while loop เพื่อทำงานซ้ำจนกว่าเงื่อนไขที่กำหนดจะเป็นเท็จ (False)

รอบที่	ค่าของตัวแปร count	เงื่อนไข (True, False)	แสดงผล
1	1	True	1
2	2	True	2
3	3	True	3
4	4	True	4

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

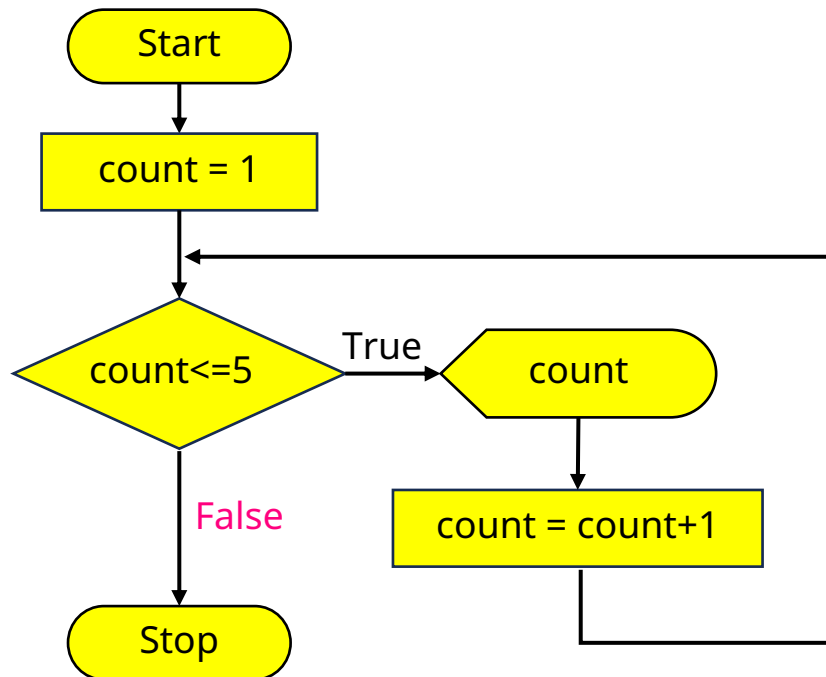
การใช้ while loop เพื่อทำงานซ้ำจนกว่าเงื่อนไขที่กำหนดจะเป็นเท็จ (False)

รอบที่	ค่าของตัวแปร count	เงื่อนไข (True, False)	แสดงผล
1	1	True	1
2	2	True	2
3	3	True	3
4	4	True	4
5	5	True	5

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

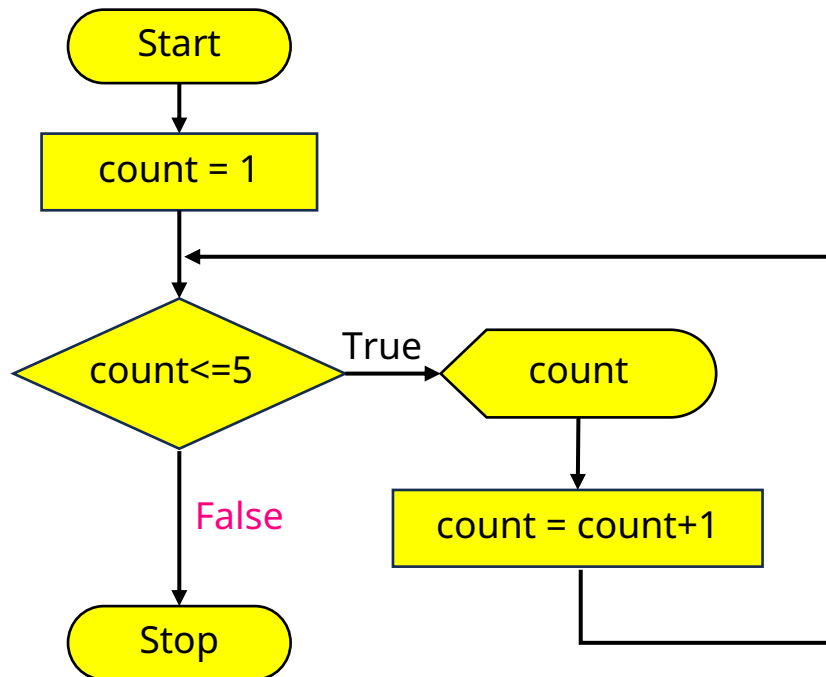
การใช้ while loop เพื่อทำงานซ้ำจนกว่าเงื่อนไขที่กำหนดจะเป็นเท็จ (False)

รอบที่	ค่าของตัวแปร count	เงื่อนไข (True, False)	แสดงผล
1	1	True	1
2	2	True	2
3	3	True	3
4	4	True	4
5	5	True	5
6	6	False	-

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

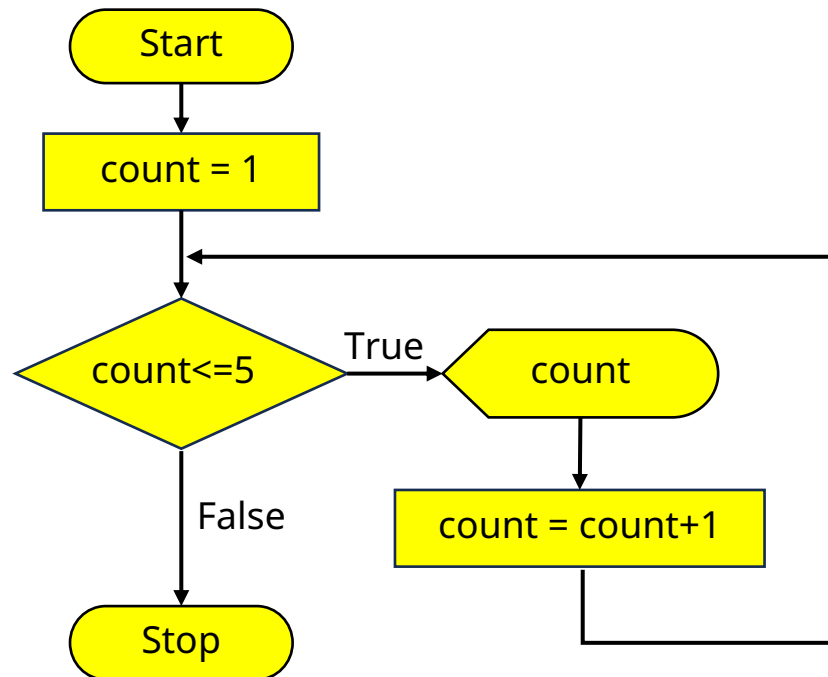
การใช้ while loop เพื่อทำงานซ้ำจนกว่าเงื่อนไขที่กำหนดจะเป็นเท็จ (False)

รอบที่	ค่าของตัวแปร count	เงื่อนไข (True, False)	แสดงผล
1	1	True	1
2	2	True	2
3	3	True	3
4	4	True	4
5	5	True	5
6	6	False	-

การโปรแกรมแบบทำซ้ำ (Iteration Statement)

1. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 1 ถึง 5

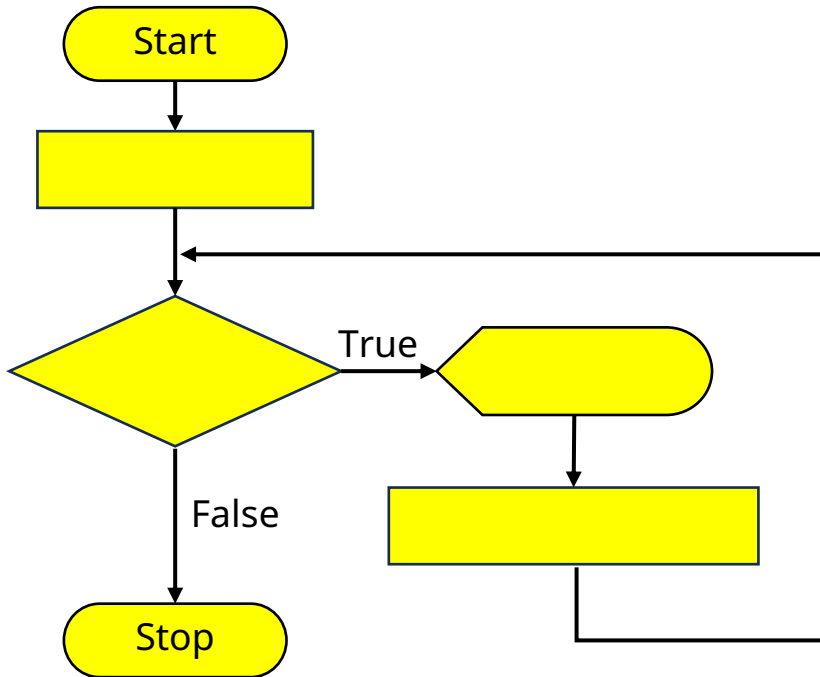


```
1. count = 1
2. while count <= 5:
3.     print(count)
4.     count += 1
```

Python Tutor
<https://cutt.ly/DwGxR4R2>

Iteration Statement – while

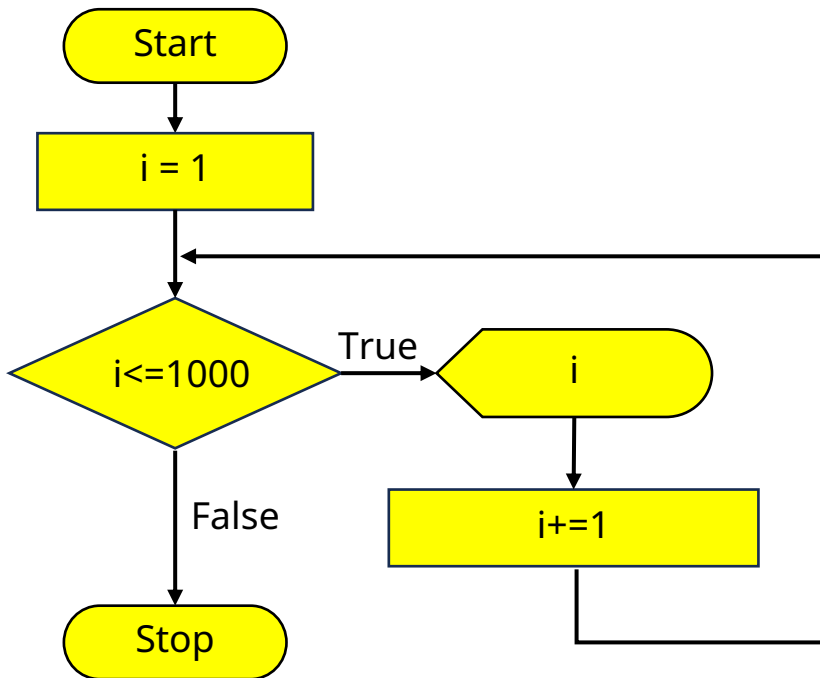
2. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 1 ถึง 1000


```
1.     =  
2.   while      :  
3.     print (  )  
4.     +=1
```

Iteration Statement – while

2. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 1 ถึง 1000


```
1. i = 1
2. while i <= 1000:
3.     print(i)
4.     i += 1
```

Python Tutor
<https://cutt.ly/MwGxAiG8>

Iteration Statement – while

3. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 5 ถึง 10 ให้เต็มโปรแกรมให้ถูกต้อง

```
1. i =  
2. while i :  
3.     print ( )  
4.     i+=
```

Iteration Statement – while

3. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 5 ถึง 10 ให้เต็มโปรแกรมให้ถูกต้อง

```
1.  i = 5
2.  while i<=10 :
3.      print(i)
4.      i+=1
```

Iteration Statement – while

4. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 2, 4, 6, ... ถึง 20 ให้เติมโปรแกรมให้ถูกต้อง

```
1. i =  
2. while i      :  
3.     print (  )  
4.     i+=
```

Iteration Statement – while

4. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 2, 4, 6, ... ถึง 20 ให้เติมโปรแกรมให้ถูกต้อง

```
1. i = 2
2. while i<=20:
3.     print(i)
4.     i+=2
```

Iteration Statement – while

5. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 1, 3, 5, 7, ... ถึง 19 ให้เติมโปรแกรมให้ถูกต้อง

```
1. i =  
2. while      :  
3.     print(i)  
4.     i
```

Iteration Statement – while

5. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 1, 3, 5, 7, ... ถึง 19 ให้เติมโปรแกรมให้ถูกต้อง

```
1. i = 1
2. while i<=19:
3.     print(i)
4.     i+=2
```

Iteration Statement – while

6. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 50, 49, 48, ... 0

```
1. i =  
2. while      :  
3.     print(i)  
4.     i
```

Iteration Statement – while

6. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 50, 49, 48, ... 0

```
1. i = 50
2. while i >= 0:
3.     print(i)
4.     i -= 1
```

Iteration Statement – while

7. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50

```
1. i =
2. while i<=50:
3.     if i == 0:
4.         print(i)
5.     i
```

Iteration Statement – while

7. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50

```
1. i = 1
2. while i<=50:
3.     if i%2 == 0:
4.         print(i)
5.     i+=1
```

Iteration Statement – while

8. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50 และสรุปว่ามีทั้งหมดกี่จำนวน

```
1. i = 1
2. count = 0
3. while i<=50:
4.     if i%2 == 0:
5.         print(i)
6.         count+=1
7.         i+=1
8.     print("มีทั้งหมด", count, "จำนวน")
```

Iteration Statement – while

8. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50 และสรุปว่ามีทั้งหมดกี่จำนวน

```
1. i =
2. count =
3. while i      :
4.     if      == 0:
5.         print(i)
6.         count
7.         i
8.     print("มีทั้งหมด", count, "จำนวน")
```

Iteration Statement – while

8. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50 และสรุปว่ามีทั้งหมดกี่จำนวน

```
1. i = 1
2. count = 0
3. while i<=50:
4.     if i%2 == 0:
5.         print(i)
6.         count+=1
7.         i+=1
8.     print("มีทั้งหมด", count, "จำนวน")
```

Iteration Statement – while

9. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนที่หาร 5 ลงตัว ตั้งแต่ 1 ถึง 100 และสรุปว่ามีทั้งหมดกี่จำนวน

```
1. i =
2. count = 0
3. while i :
4.     if :
5.         print ( )
6.         count
7.         i
8. print ("มีทั้งหมด", count, "จำนวน")
```

Iteration Statement – while

9. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนที่หาร 5 ลงตัว ตั้งแต่ 1 ถึง 100 และสรุปว่ามีทั้งหมดกี่จำนวน

```
1. i = 1
2. count = 0
3. while i<=100:
4.     if i%5==0:
5.         print(i)
6.         count+=1
7.         i+=1
8. print("มีทั้งหมด", count, "จำนวน")
```

Iteration Statement – while

10. การโปรแกรมเพื่อหาผลรวมของจำนวนตั้งแต่ 1, 2, 3, ... ถึง 10

```
1.  i =  
2.  n =  
3.  summation =  
4.  while      :  
5.      summation  
6.      i  
7.  print (summation)
```

Iteration Statement – while

10. การโปรแกรมเพื่อหาผลรวมของจำนวนตั้งแต่ 1, 2, 3, ... ถึง 10

```
1.  i = 1
2.  n = 10
3.  summation = 0
4.  while i<=n:
5.      summation += i
6.      i+=1
7.  print(summation)
```

Iteration Statement – while

11. การโปรแกรมเพื่อหาค่าเฉลี่ย (average) โดยค่าเฉลี่ยมาจาก ผลรวมของจำนวนทั้งหมด หารด้วยจำนวนทั้งหมด หรือ

average =
summation/count

```
1 # กำหนดค่าเริ่มต้นของตัวแปร
2 i = 1
3 n = 10
4 summation = 0
5 count = 0
6 average = 0
7
8 # ใช้ลูป while เพื่อหาผลรวมของตัวเลข 1 ถึง 10
9 while i <= n:
10     summation += i # เพิ่มค่า i เข้าไปใน summation
11     i += 1         # เพิ่มค่า i ไป 1
12     count += 1    # เพิ่มค่า count ไป 1 เพื่อนับจำนวนตัวเลขที่ถูกบวกเข้ารวม
13
14 # คำนวณค่าเฉลี่ย
15 average = summation / count
16
17 # แสดงผลรวมของตัวเลข, จำนวนตัวเลขที่ถูกบวกเข้ารวม, และค่าเฉลี่ย
18 print(f"ผลรวมของตัวเลข 1 ถึง {n} คือ {summation}")
19 print(f"จำนวนตัวเลขทั้งหมดคือ {count}")
20 print(f"ค่าเฉลี่ยของตัวเลข 1 ถึง {n} คือ {average}")
```

การใช้ f string เบื้องต้น

```
print (f"สินค้า {product} มีราคา {price} บาท")
```

เพิ่ม f

{ตัวแปร}

{ตัวแปร}

```
product = "Apple"
```

```
price = 50
```

```
print (f"สินค้า {product} มีราคา {price} บาท")
```

Iteration Statement – while

12. การโปรแกรมเพื่อแสดงจำนวน * เท่ากับจำนวนของตัวเลขตั้งแต่ 1 ถึง 10

```
1. i = 1
2. star = 1
3. while i<=10:
4.     while star<=i:
5.         print("*", end=" ")
6.         star+=1
7.     i+=1
8.     star = 1
9.     print()
```

```
*
**
***
****
*****
*****
*****
*****
*****
*****
*****
```

Iteration Statement – while

12. การโปรแกรมเพื่อแสดงจำนวน * เท่ากับจำนวนของตัวเลขตั้งแต่ 1 ถึง 10

```
1. i = 1
2. star = 1
3. while i<=10:
4.     while star<=i:
5.         print("*", end="")
6.         star+=1
7.     i+=1
8.     star = 1
9.     print()
```

iteration: i	star<=i	print
1	1<=1	*
2	1<=2	**
3	1<=3	***
4	1<=4	****
5	1<=5	*****
6	1<=6	*****
7	1<=7	*****
8	1<=8	*****
9	1<=9	*****
10	1<=10	*****

Iteration Statement – while

12. การโปรแกรมเพื่อแสดงจำนวน * เท่ากับจำนวนของตัวเลขตั้งแต่ 1 ถึง 10

```
1. # กำหนดค่าเริ่มต้นของตัวแปร i และ star
2. i = 1 # ตัวแปร i ใช้ในลูปเพื่อควบคุมจำนวนบรรทัด
3. star = 1 # ตัวแปร star ใช้ในลูปภายในเพื่อควบคุมจำนวนดาว

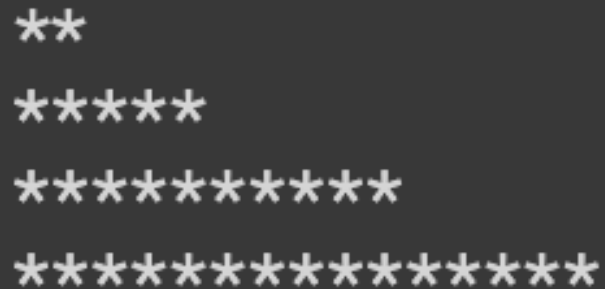
4. # ใช้ลูป while เพื่อสร้างรูปทรงสามเหลี่ยมดาว
5. while i <= 10:
6.     while star <= i:
7.         print("*", end="") # แสดงดาวและไม่ขึ้นบรรทัดใหม่ด้วย end=""
8.         star += 1 # เพิ่มค่า star ไป 1 เพื่อเพิ่มจำนวนดาวในแต่ละบรรทัด
9.     i += 1 # เพิ่มค่า i ไป 1 เพื่อเลื่อนจาก 1 ไปเรื่อยๆ ถึง 10
10.    star = 1 # กำหนดค่าเริ่มต้นของตัวแปร star ใหม่
11.    print() # ขึ้นบรรทัดใหม่
```

```
*
**
***
****
*****
*****
*****
*****
*****
*****
*****
*****
```

คำสั่งทำซ้ำ string

13. ในภาษา Python มีความพิเศษเกี่ยวกับคำสั่งที่ใช้ในการเพิ่มจำนวนข้อความ

```
print ("*" * 2)
print ("*" * 5)
print ("*" * 10)
print ("*" * 15)
```

A dark rectangular box containing the output of the Python code. It shows four lines of asterisks: the first line has 2 asterisks, the second has 5, the third has 10, and the fourth has 15.

```
**
*****
*****
*****
```

Iteration Statement – while

14. การโปรแกรมเพื่อแสดงจำนวน * เท่ากับจำนวนของตัวเลขตั้งแต่ 1 ถึง 10 โดยใช้การคูณข้อความ

1. `i = 1`
2. `while i<=10:`
3. `print ("*" * i)`
4. `i+=1`

iteration: i	star
1	<code>print("*" * 1)</code>
2	<code>print("*" * 2)</code>
3	<code>print("*" * 3)</code>
4	<code>print("*" * 4)</code>
5	<code>print("*" * 5)</code>
6	<code>print("*" * 6)</code>
7	<code>print("*" * 7)</code>
8	<code>print("*" * 8)</code>
9	<code>print("*" * 9)</code>
10	<code>print("*" * 10)</code>

Iteration Statement – while

15. การโปรแกรมเพื่อหาค่า Factorial 3! โดยที่ Factorial คือการหาผลคูณของจำนวนที่ต้องการ เช่น

- 3! มีค่าเท่ากับ $3 \times 2 \times 1$ ได้ผลลัพธ์เท่ากับ 6
- 5! มีค่าเท่ากับ $5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1$ ได้ผลลัพธ์เท่ากับ 120

```
1 # กำหนดค่าตัวแปร fac เพื่อระบุตัวเลขที่ต้องการหาค่า Factorial
2 fac = 3
3
4 # กำหนดค่าเริ่มต้นของตัวแปร i และ result
5 i = 1      # ตัวแปร i ใช้ในการวนลูปเพื่อคูณตัวเลขต่อเนื่อง
6 result = 1 # ตัวแปร result ใช้เก็บผลคูณของตัวเลขต่อเนื่อง
7
8 # ใช้ลูป while เพื่อคำนวณ Factorial ของตัวเลข fac
9 while i <= fac:
10     result = result * i # คูณตัวแปร result ด้วยตัวแปร i เพื่อคำนวณ Factorial
11     i += 1             # เพิ่มค่า i ไป 1 เพื่อคูณตัวเลขถัดไป
12
13 # แสดงผลลัพธ์ Factorial
14 print(f"{fac}! = {result}")
```

Iteration Statement – while

16. การโปรแกรมเพื่อแสดงจำนวนที่ได้จาก Factorial 3! เช่น

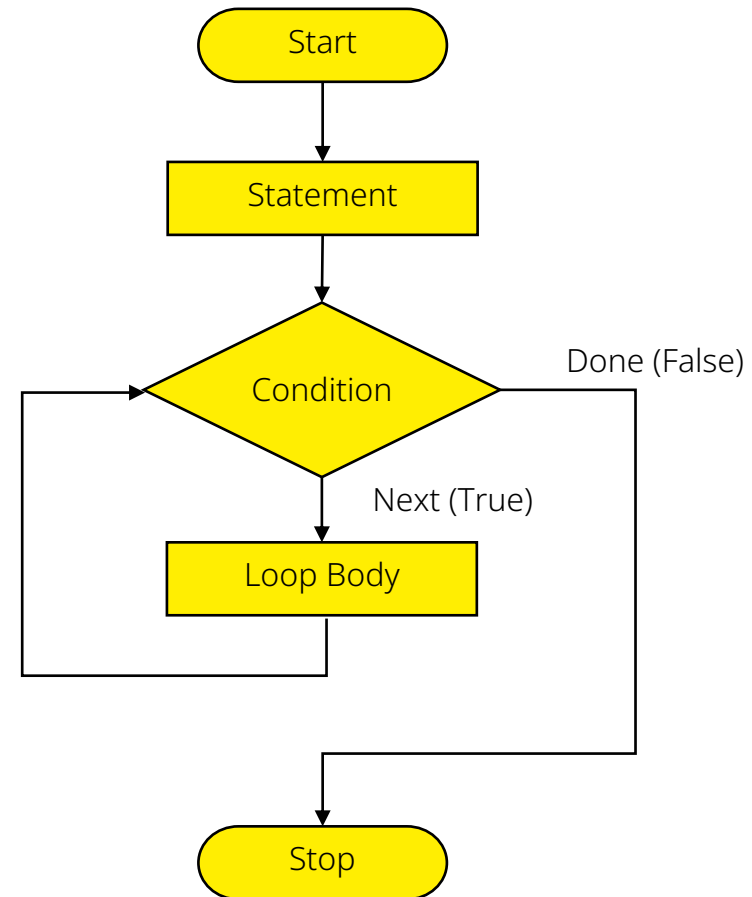
- 3! แสดงผล $3! = 3 \times 2 \times 1 = 6$

```
1 # กำหนดค่าตัวแปร fac และ result เริ่มต้น
2 fac = 3
3 result = 1
4
5 # แสดงข้อความและตัวแปร fac และตัวแปร result ที่เริ่มต้น
6 print(fac, "! = ", sep="", end="")
7
8 # ใช้ลูป while เพื่อคำนวณ Factorial
9 while fac > 0:
10     if fac != 1:
11         # แสดงตัวเลขและสัญลักษณ์คูณถ้าไม่ใช่ตัวสุดท้าย
12         print(fac, "x", sep="", end="")
13     else:
14         # แสดงตัวสุดท้ายโดยไม่มีสัญลักษณ์คูณ
15         print(fac, end="")
16
17     # คำนวณผลลัพธ์ Factorial
18     result = result * fac
19
20     # ลดค่า fac ลง 1 ในทุกรอบ
21     fac -= 1
22
23 # แสดงผลลัพธ์ของ Factorial
24 print(" = ", result, sep="")
```

Iteration Statement – for

การใช้ for loop สำหรับการวนลูปผ่านคอลเลกชันข้อมูล เช่น ระยะเวลา, รายการ, สตริง, คอลเลกชันอื่นๆ และทำงานกับแต่ละรายการในคอลเลกชัน

โครงสร้างการควบคุมทำซ้ำแบบ for
For Statement

ฟังก์ชัน range()

range() เป็นฟังก์ชันในภาษา Python เพื่อสร้างชุดของตัวเลขแบบติดต่อกัน (sequence of numbers) โดยมักใช้ในการสร้างลูป (loop) เพื่อทำงานกับข้อมูลที่มีลำดับหรือเป็นตัวเลขที่เรียงต่อกัน

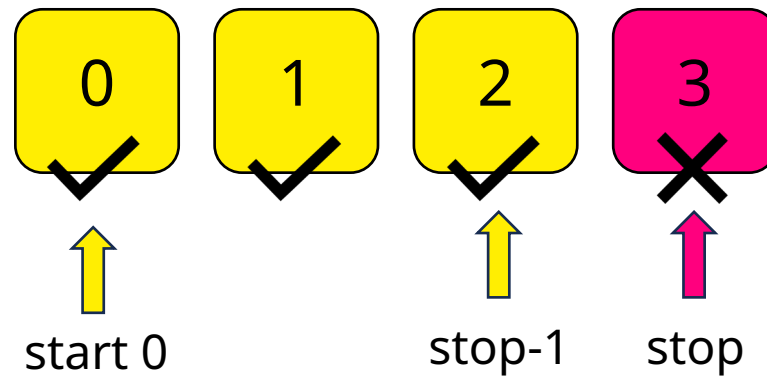
range() มีรูปแบบการใช้งาน 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1. range(stop):** สร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง stop - 1
- 2. range(start, stop):** สร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ start ถึง stop - 1
- 3. range(start, stop, step):** สร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ start ถึง stop - 1 โดยที่ลำดับของตัวเลขมีการเพิ่มขึ้นทีละ step

ฟังก์ชัน range()

1. **range(stop)**: สร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง stop - 1

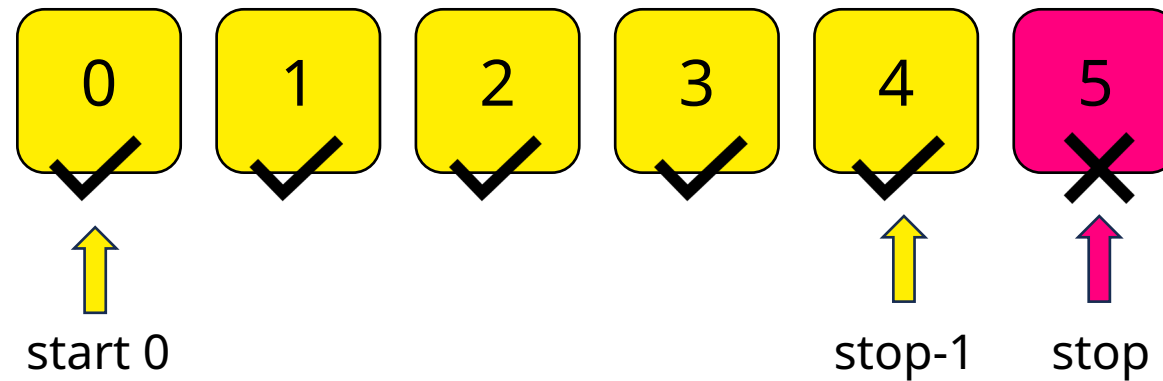
range (3)

ฟังก์ชัน range()

1. **range(stop)**: สร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง stop - 1

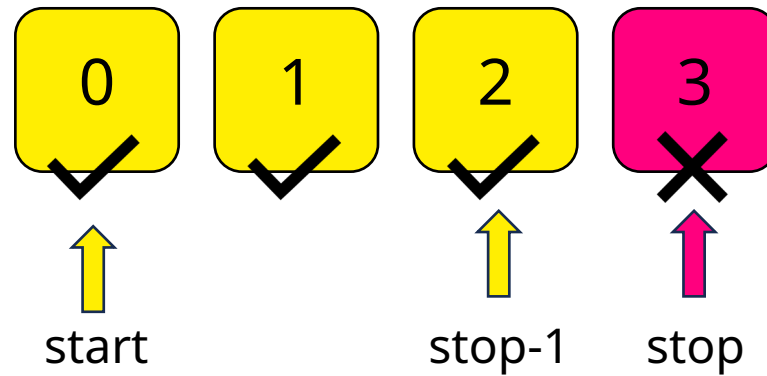
range (5)

ฟังก์ชัน range()

2. range(start, stop): สร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ start ถึง stop - 1

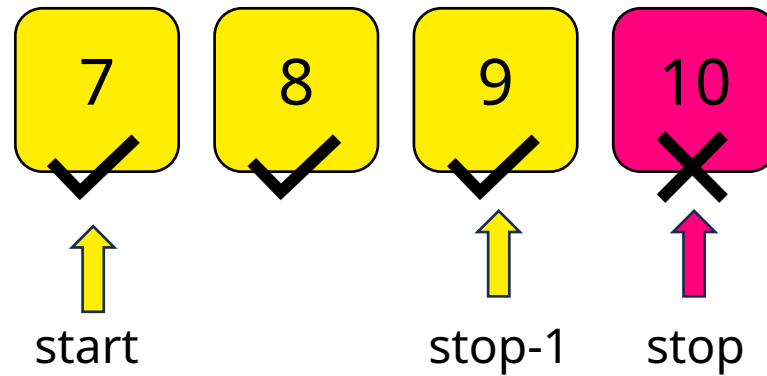
range (0 , 3)

ฟังก์ชัน range()

2. range(start, stop): สร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ start ถึง stop - 1

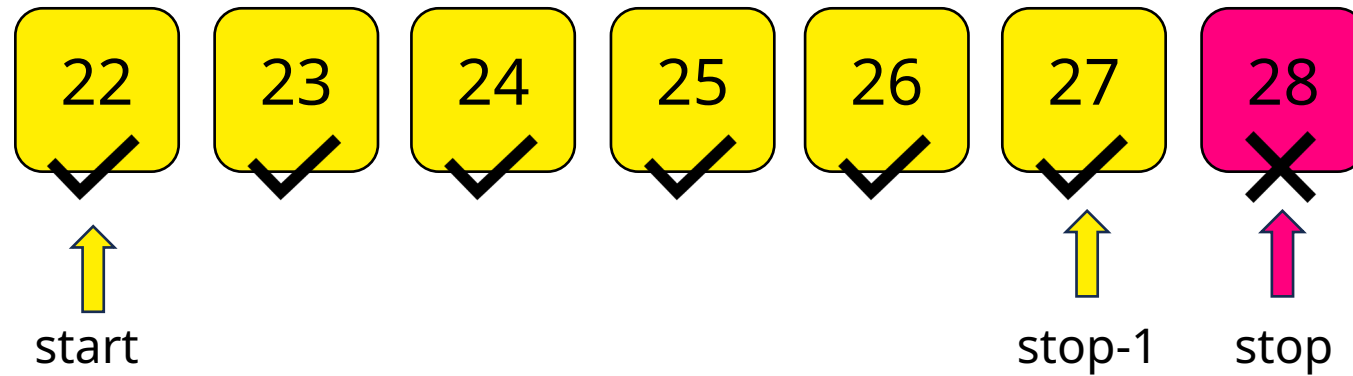
range (7 , 10)

ฟังก์ชัน range()

2. range(start, stop): สร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ start ถึง stop - 1

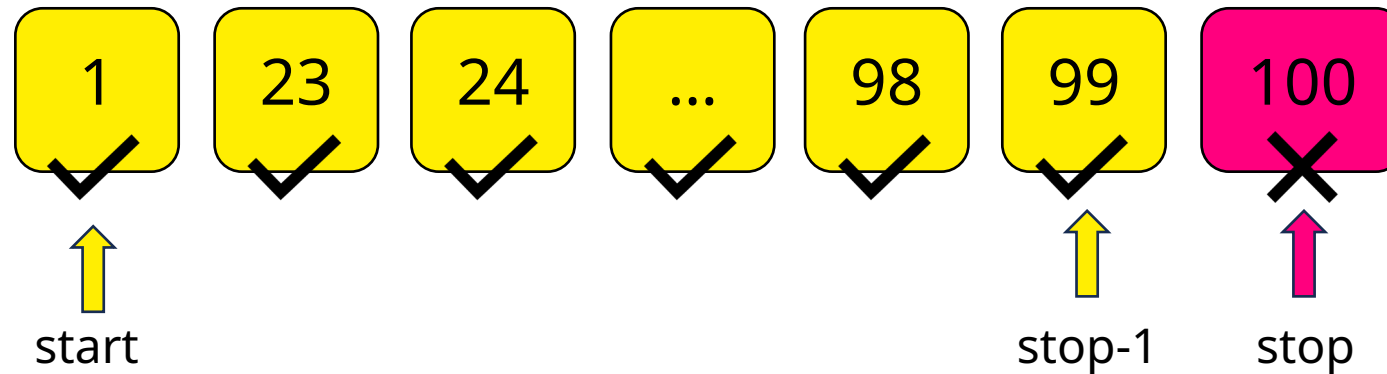
range (22 , 28)

ฟังก์ชัน range()

2. range(start, stop): สร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ start ถึง stop - 1

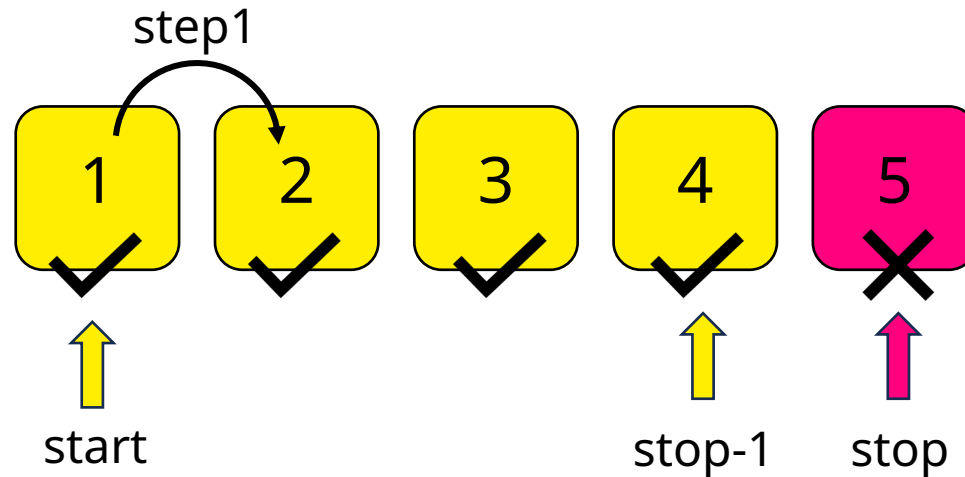
range (1, 100)

ฟังก์ชัน range()

3. range(start, stop, step): สร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ start ถึง stop - 1 โดยที่ลำดับของตัวเลขมีการเพิ่มขึ้นทีละ step

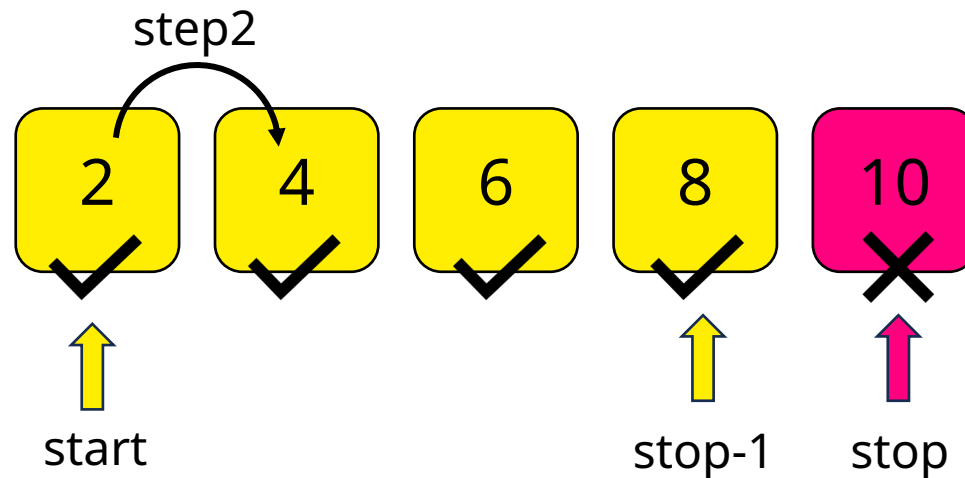
range (1, 5, 1)

ฟังก์ชัน range()

3. range(start, stop, step): สร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ start ถึง stop - 1 โดยที่ลำดับของตัวเลขมีการเพิ่มขึ้นทีละ step

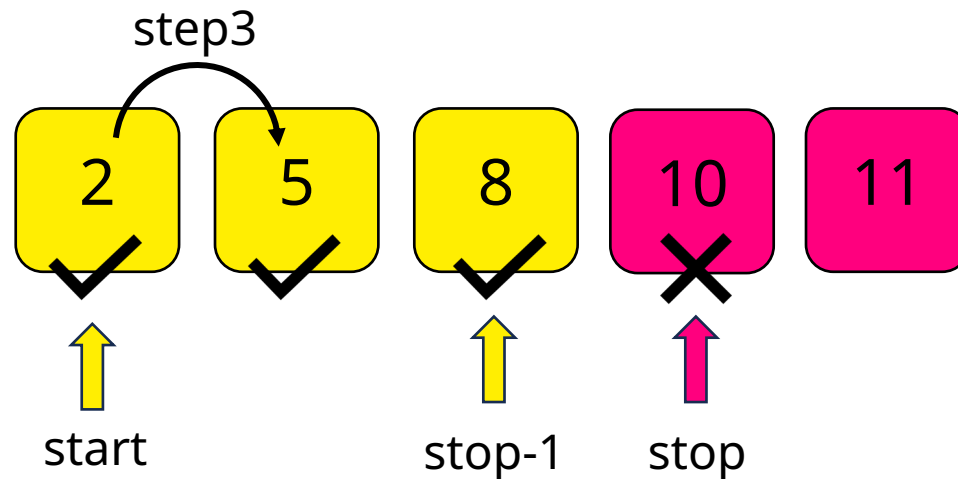
```
range(2, 10, 2)
```


ฟังก์ชัน range()

3. range(start, stop, step): สร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ start ถึง stop - 1 โดยที่ลำดับของตัวเลขมีการเพิ่มขึ้นทีละ step

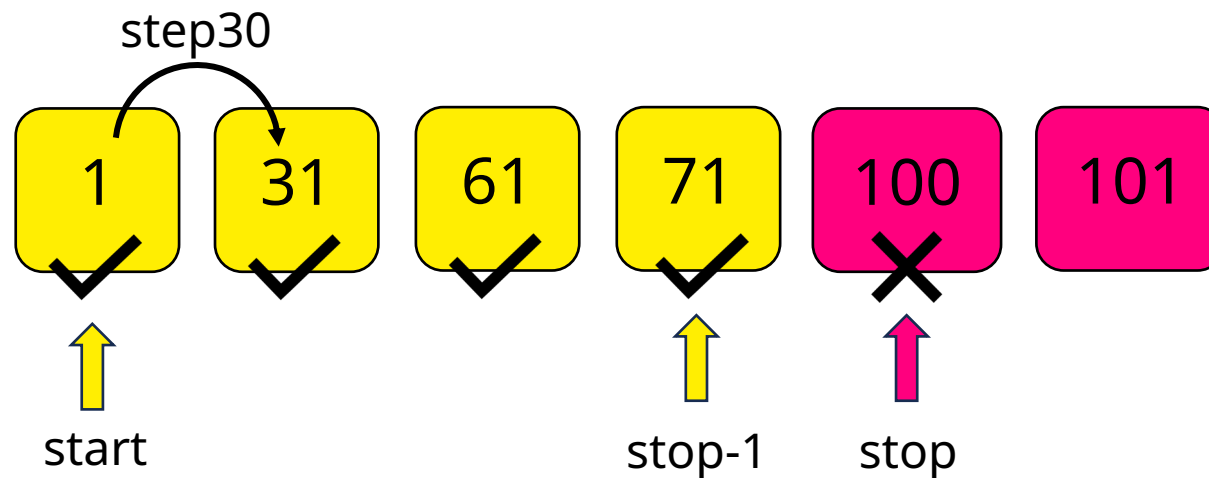
```
range(2, 10, 3)
```


ฟังก์ชัน range()

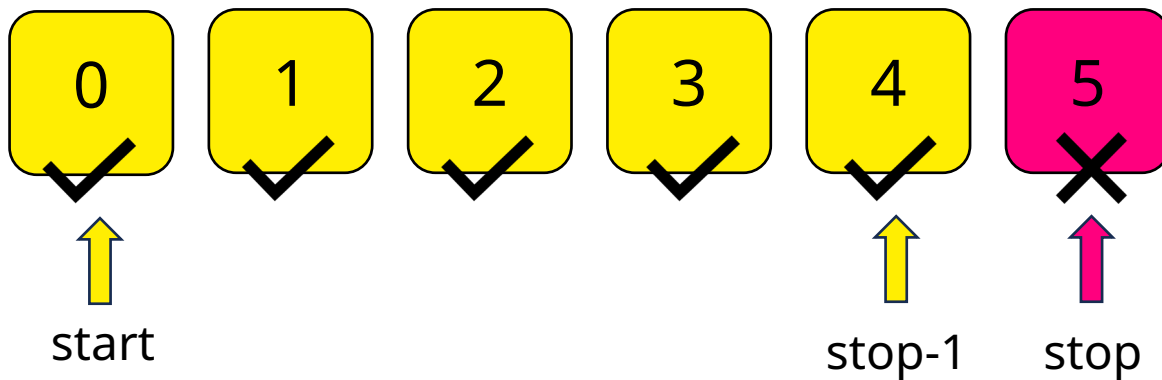
3. range(start, stop, step): สร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ start ถึง stop - 1 โดยที่ลำดับของตัวเลขมีการเพิ่มขึ้นทีละ step

```
range(1, 100, 30)
```


Iteration Statement – for

1. ต้องการแสดงค่าข้อมูลใน range() จาก 0 ถึง 4

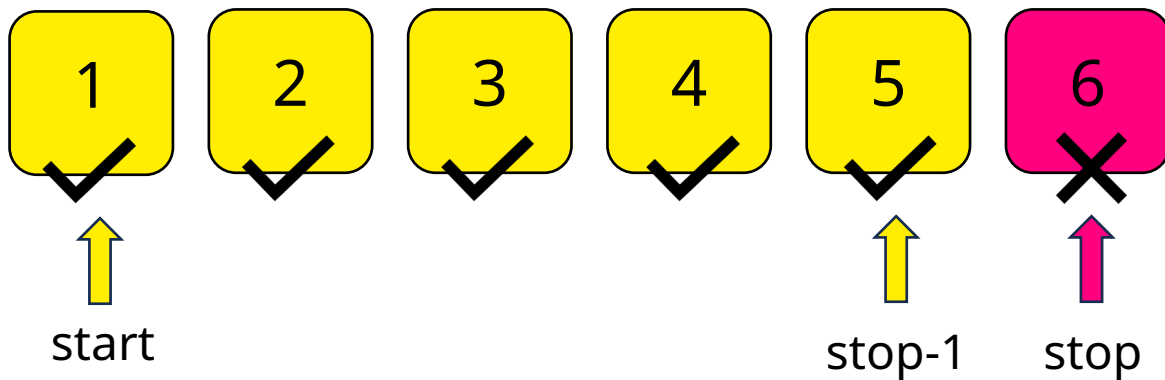
```
for i in range(5):  
    print(i)
```

```
1 for i in range(5):  
2     print(i)
```

```
0  
1  
2  
3  
4
```

Iteration Statement – for

2. ต้องการแสดงค่าข้อมูลใน range() จาก 1 ถึง 5

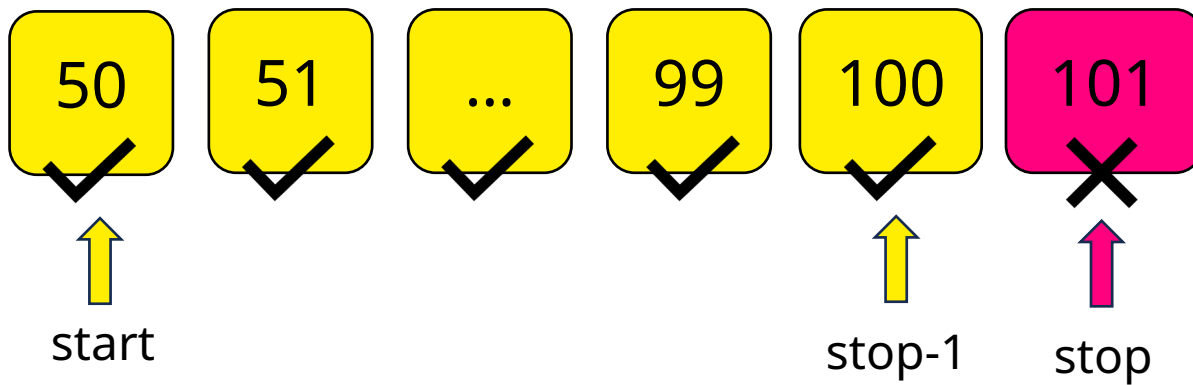
```
for i in range(1,6):  
    print(i)
```

```
1  for i in range(1,6):  
2  print(i)
```

```
1  
2  
3  
4  
5
```

Iteration Statement – for

3. ต้องการแสดงค่าข้อมูลใน range() จาก 50 ถึง 100

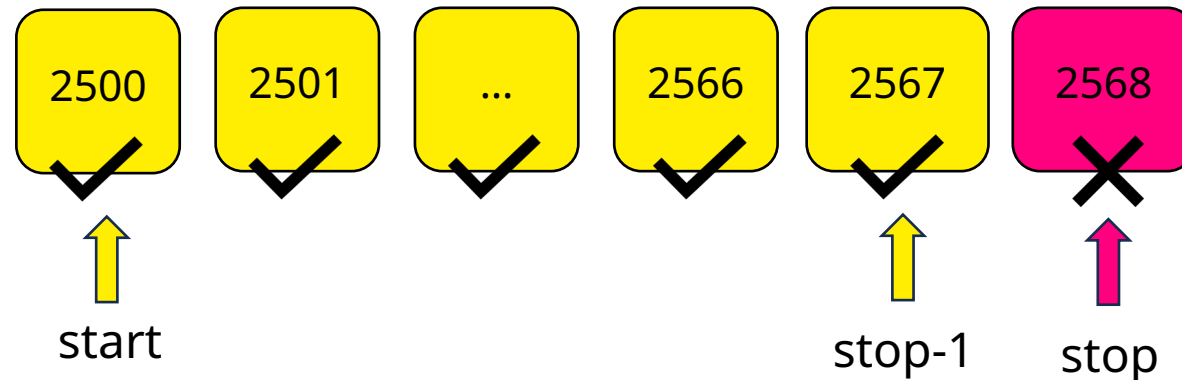
```
for i in range(50, _____):  
    print(i)
```

50	80
51	81
52	82
53	83
54	84
55	85
56	86
57	87
58	88
59	89
60	90
61	91
62	92
63	93
64	94
65	95
66	96
67	97
68	98
69	99
	100

Iteration Statement – for

4. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ปี พ.ศ.2500 ถึง พ.ศ.2567

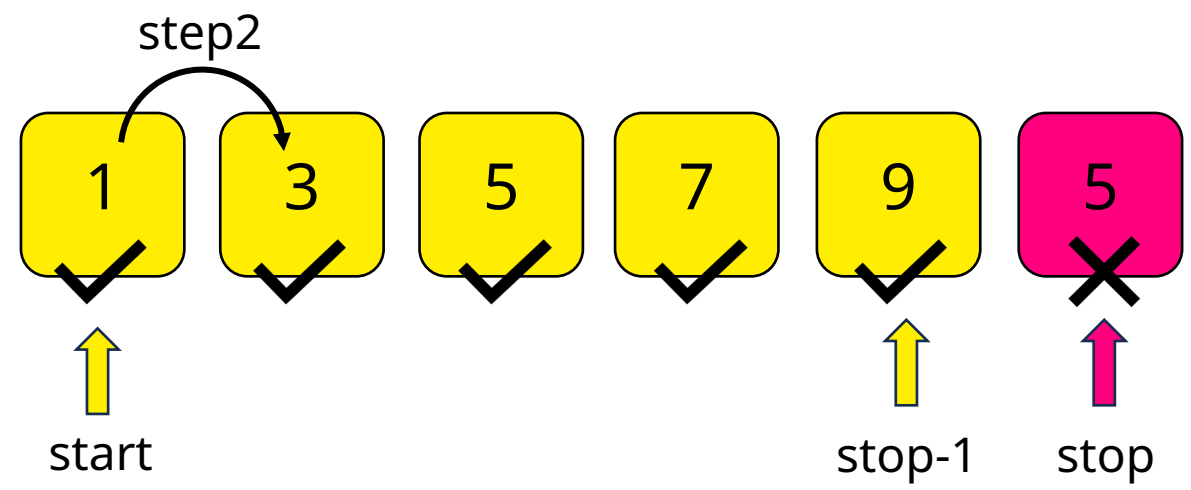
```
for i in range(_____, _____) :  
    print(i)
```


Iteration Statement – for

5. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 1 ถึง 10 เพิ่มทีละ 2

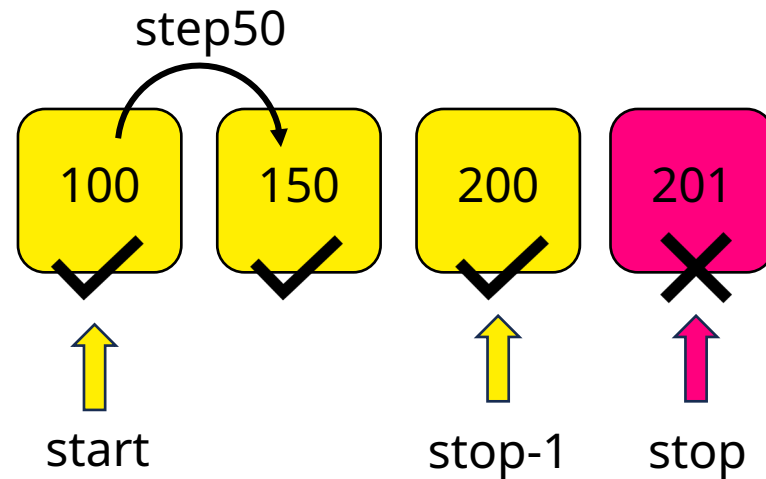
```
for i in range(_____, _____, _____):  
    print(i)
```


Iteration Statement – for

6. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 100 ถึง 200 เพิ่มทีละ 50

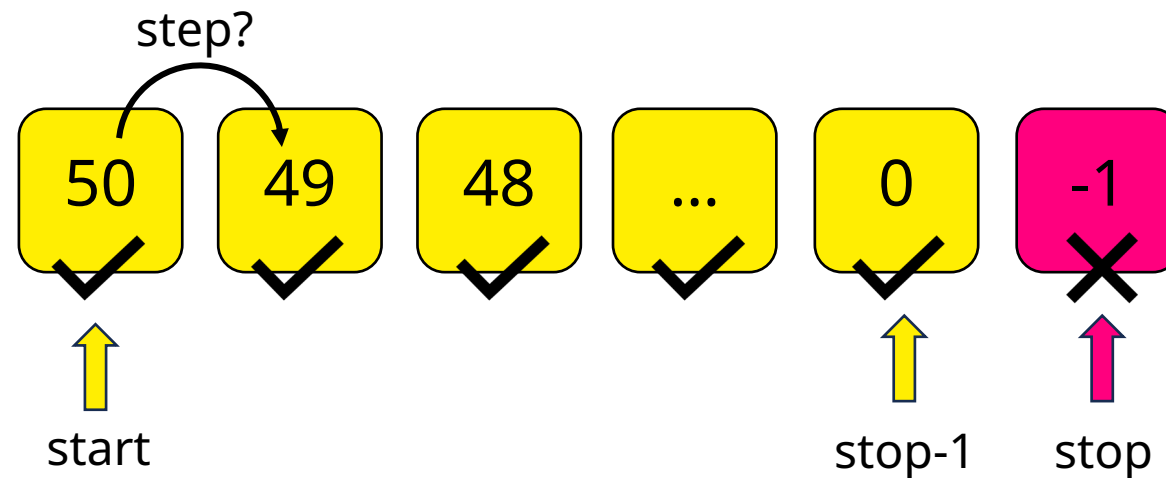
```
for i in range(_____, _____, _____):  
    print(i)
```


Iteration Statement – for

7. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนตั้งแต่ 50, 49, 48, ... 0

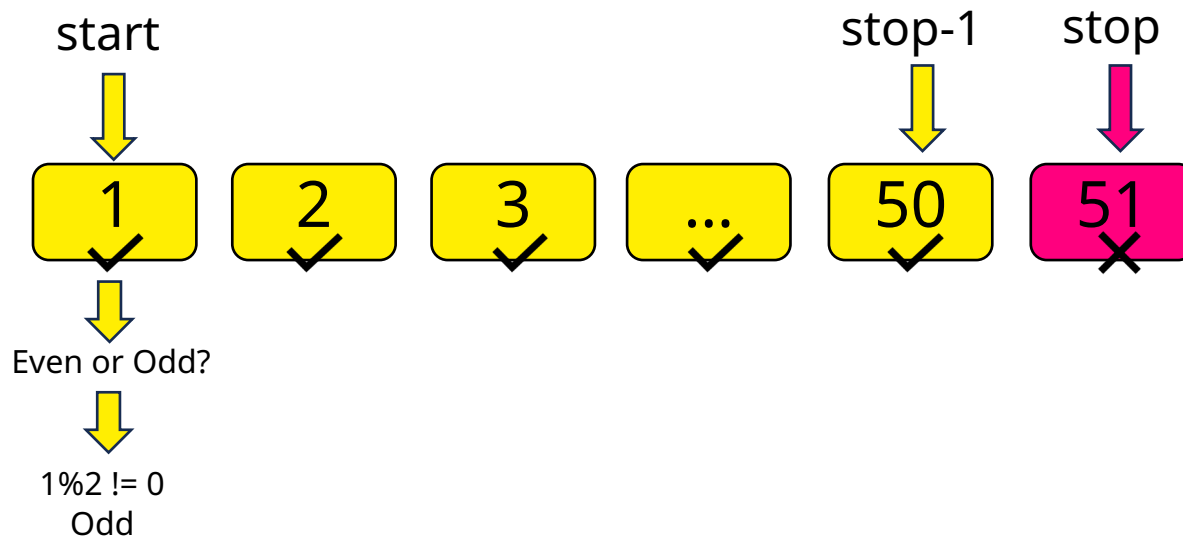
```
for i in range ( _____ , _____ , _____ ) :  
    print (i)
```


Iteration Statement – for

8. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50

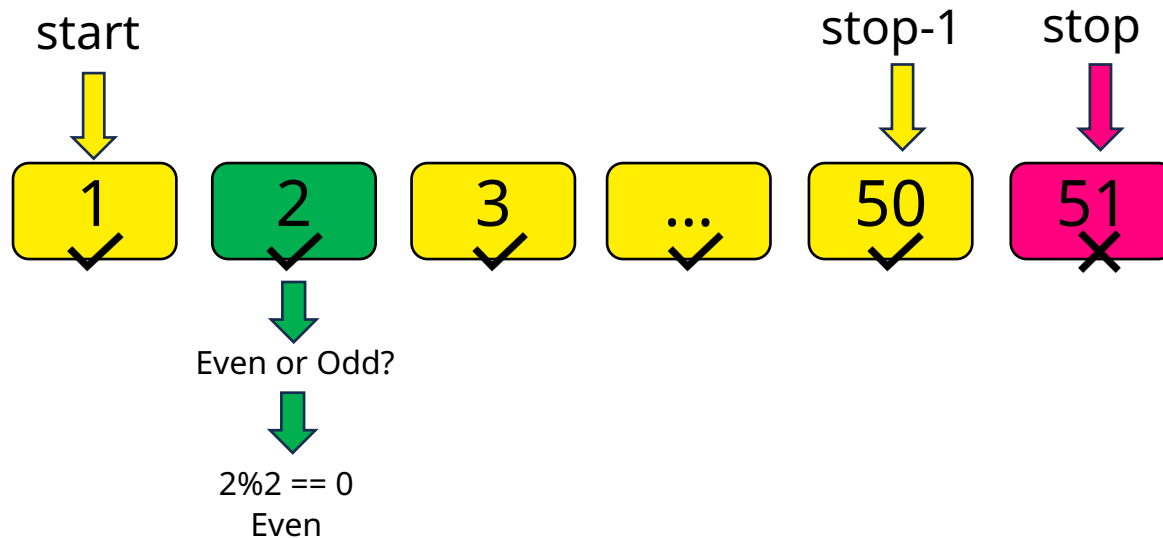
```
for i in range(_____, _____):  
    if _____:  
        print(i)
```


Iteration Statement – for

8. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50

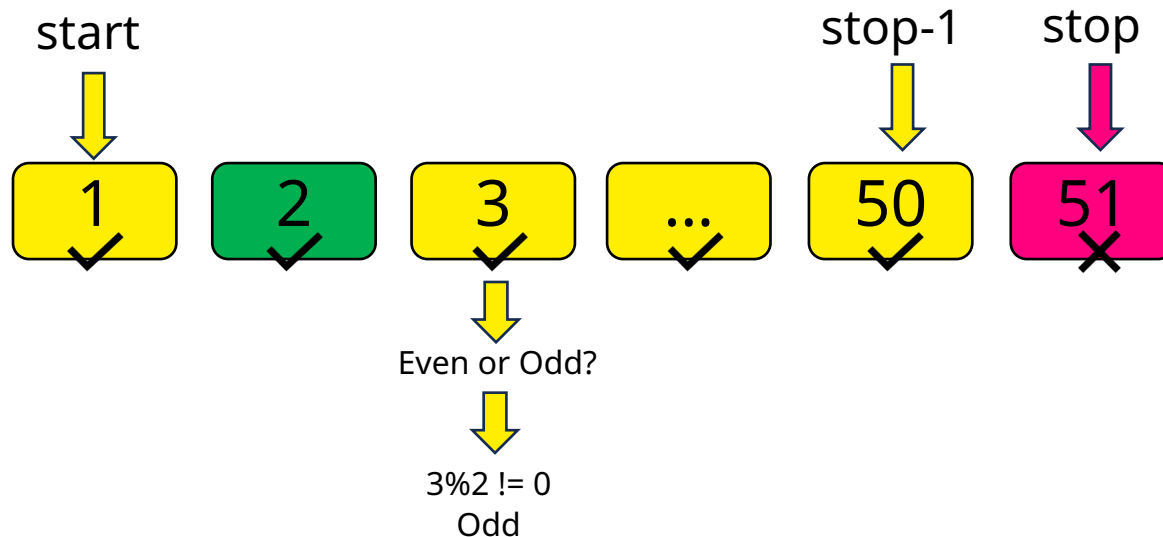
```
for i in range(_____, _____):  
    if _____:  
        print(i)
```


Iteration Statement – for

8. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50

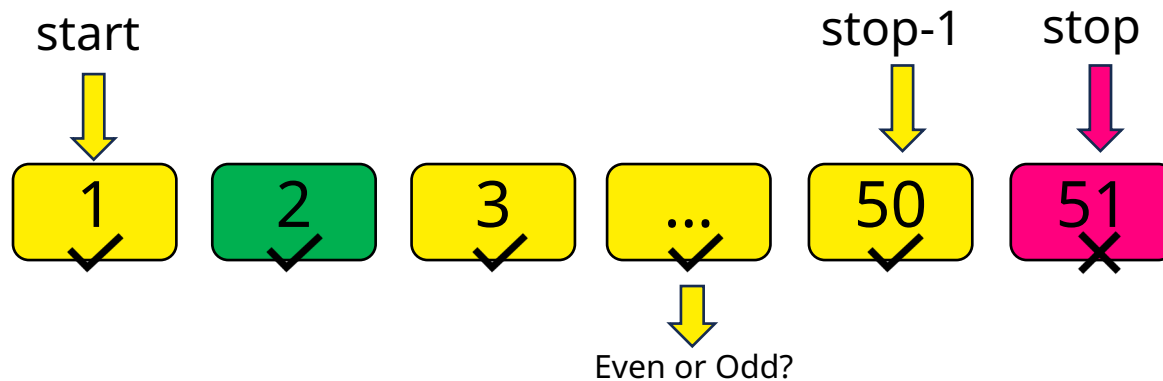
```
for i in range(_____, _____):  
    if _____:  
        print(i)
```


Iteration Statement – for

8. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50

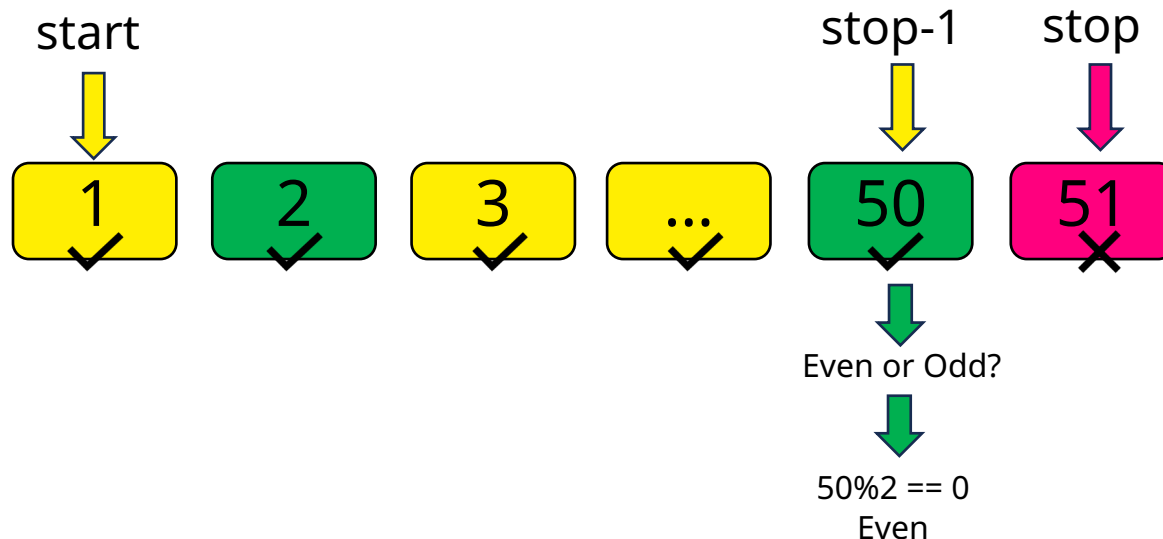
```
for i in range(_____, _____):  
    if _____:  
        print(i)
```


Iteration Statement – for

8. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50

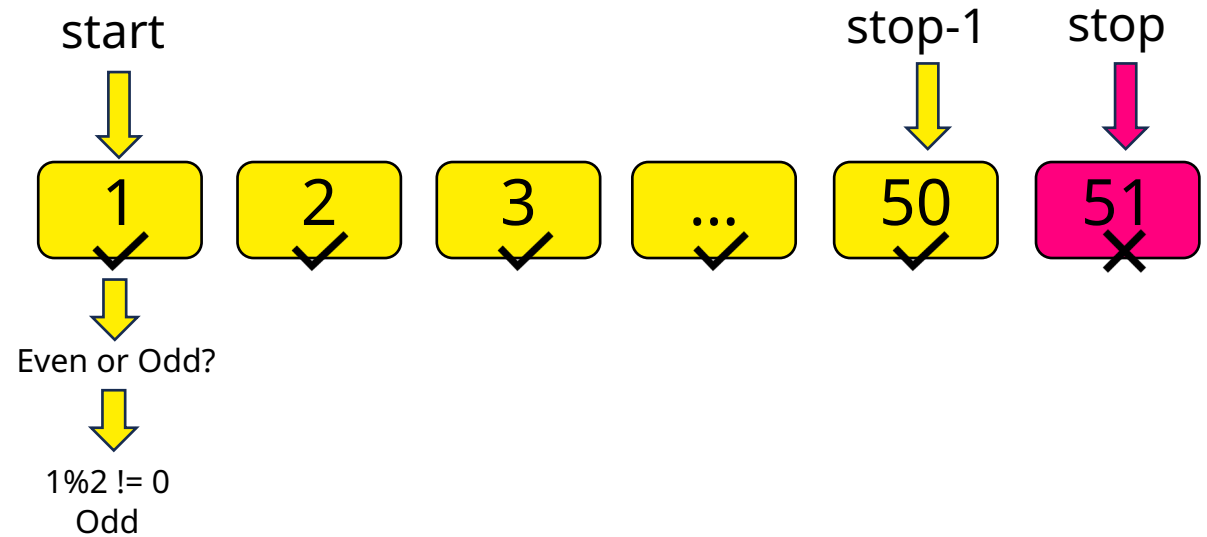
```
for i in range(_____, _____):  
    if _____:  
        print(i)
```


Iteration Statement – for

9. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50 และสรุปว่ามีทั้งหมดกี่จำนวน

```
_____ = _____  
for i in range(1, 50+1):  
    if i%2==0:  
        print(i)  
    _____ = _____
```

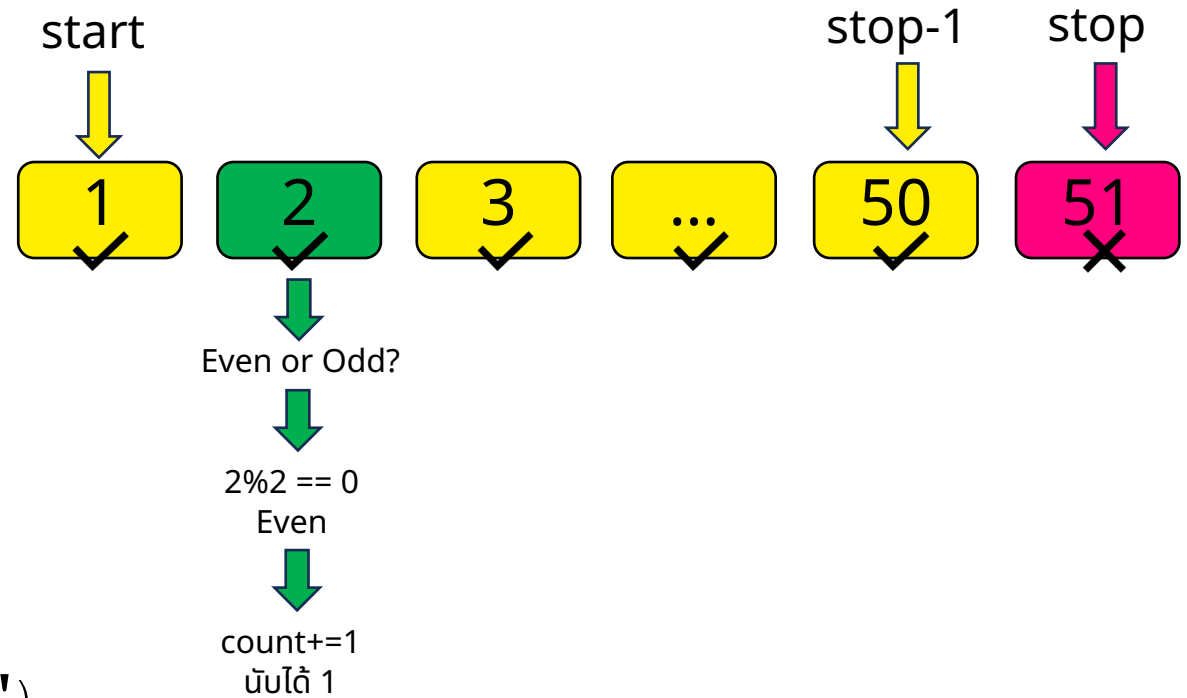


```
print (f"มีจำนวนคู่ทั้งหมด: {count} จำนวน")
```

Iteration Statement – for

9. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50 และสรุปว่ามีทั้งหมดกี่จำนวน

```
_____ = _____  
for i in range(1, 50+1):  
    if i%2==0:  
        print(i)  
    _____ = _____  
print(f"มีจำนวนคู่ทั้งหมด: {count} จำนวน")
```

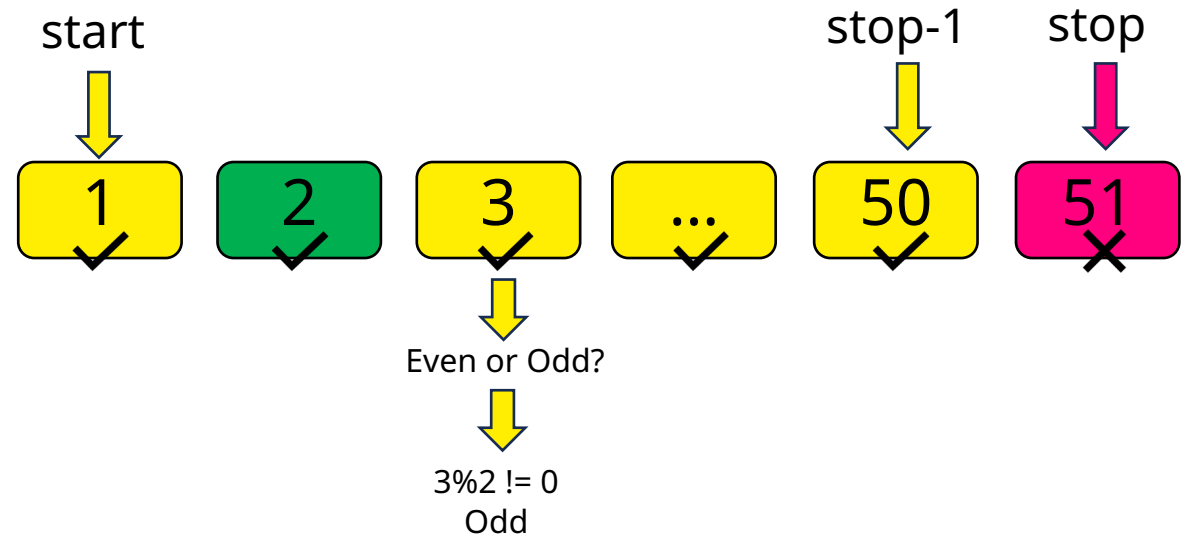

Iteration Statement – for

9. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50 และสรุปว่ามีทั้งหมดกี่จำนวน

```
_____ = _____  
for i in range(1, 50+1):  
    if i%2==0:  
        print(i)  
    _____ = _____
```

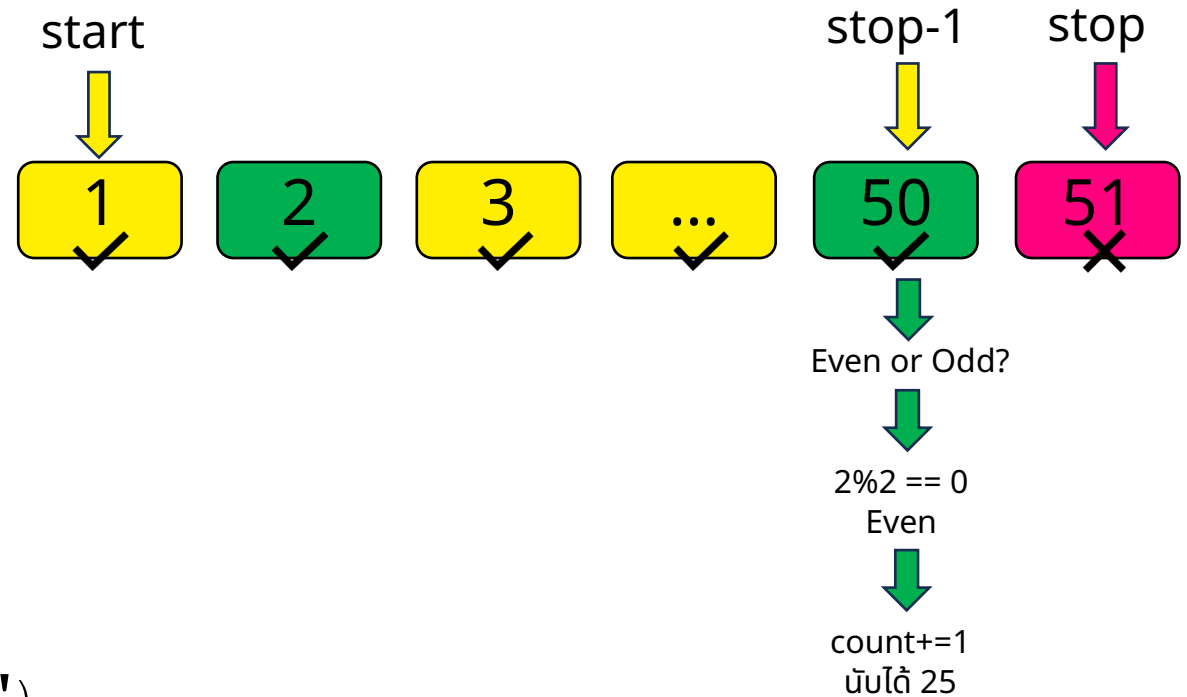
```
print (f"มีจำนวนคู่ทั้งหมด: {count} จำนวน")
```


Iteration Statement – for

9. การโปรแกรมเพื่อแสดงผลจำนวนที่เป็นจำนวนคู่ (Even) ตั้งแต่ 1 ถึง 50 และสรุปว่ามีทั้งหมดกี่จำนวน

```
_____ = _____  
for i in range(1, 50+1):  
    if i%2==0:  
        print(i)  
    _____ = _____  
  
print(f"มีจำนวนคู่ทั้งหมด: {count} จำนวน")
```


Iteration Statement – for

10. การโปรแกรมเพื่อหาผลรวมของจำนวนตั้งแต่ 1, 2, 3, ... ถึง 10

```
summation = 0
for i in range(1,10+1):
    summation = summation+i

print(f"Summation of 1 to 10 : {summation}")
```

```
Summation of 1 to 10 : 55
```

Iteration Statement – for

11. การโปรแกรมเพื่อหาผลรวมของจำนวนตั้งแต่ 2,4,6,..., 18, 20

```
summation = _____  
for i in range(_____, _____, _____):  
    summation = _____  
  
print(f"Summation of 2,4,6,...,18, 20 : {summation}")
```

```
Summation of 2,4,6, ... ,18, 20 : 110
```

Iteration Statement – for

11. การโปรแกรมเพื่อหาผลรวมของจำนวนตั้งแต่ 2,4,6,..., 18, 20

```
summation = 0
for i in range(2, 20+1, 2):
    summation = summation+i

print(f"Summation of 2,4,6,...,18, 20 : {summation}")
```

```
Summation of 2,4,6, ... ,18, 20 : 110
```

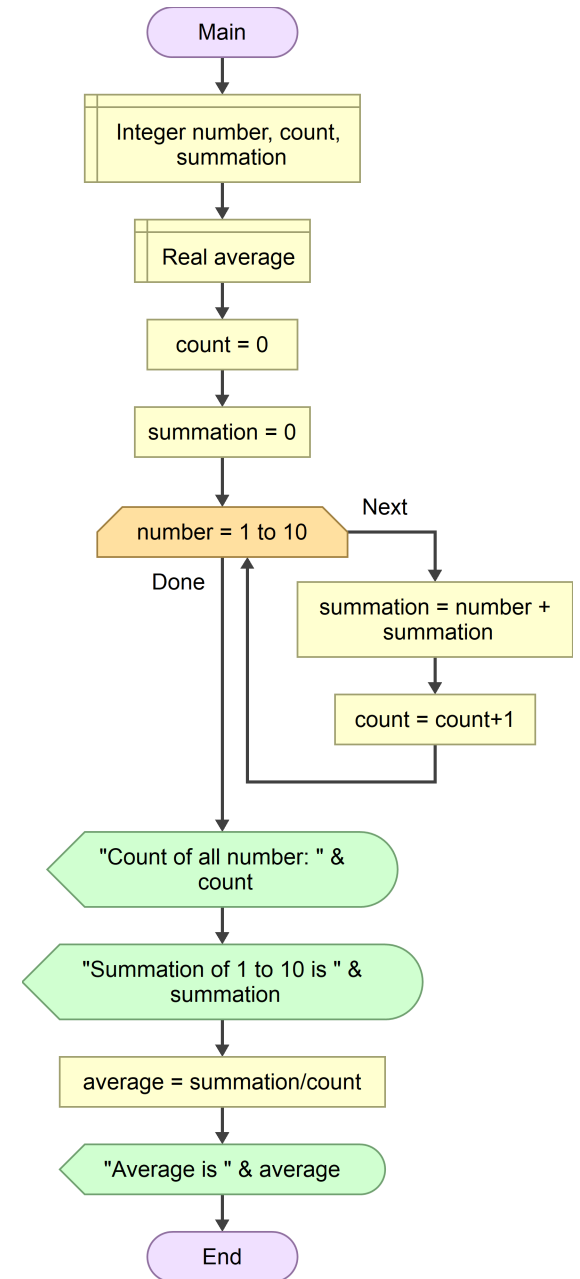
Iteration Statement – for

12. การโปรแกรมเพื่อหาค่าเฉลี่ย (average) ของจำนวนตั้งแต่ 1 ถึง 10 โดยค่าเฉลี่ยมาจาก ผลรวมของจำนวนทั้งหมดหารด้วย จำนวนทั้งหมด หรือ

$$\text{average} = \text{summation} / \text{count}$$

```
summation = _____  
_____ = _____  
_____ = _____  
for i in range(_____, _____):  
    summation = _____  
    count = _____
```

```
average = _____  
print(f"Average 1 to 10 : {_____}")
```


Iteration Statement – for

12. การโปรแกรมเพื่อหาค่าเฉลี่ย (average) ของจำนวนตั้งแต่ 1 ถึง 10 โดยค่าเฉลี่ยมาจาก ผลรวมของจำนวนทั้งหมดหารด้วย จำนวนทั้งหมด หรือ

$$\text{average} = \text{summation} / \text{count}$$

```
summation = 0
```

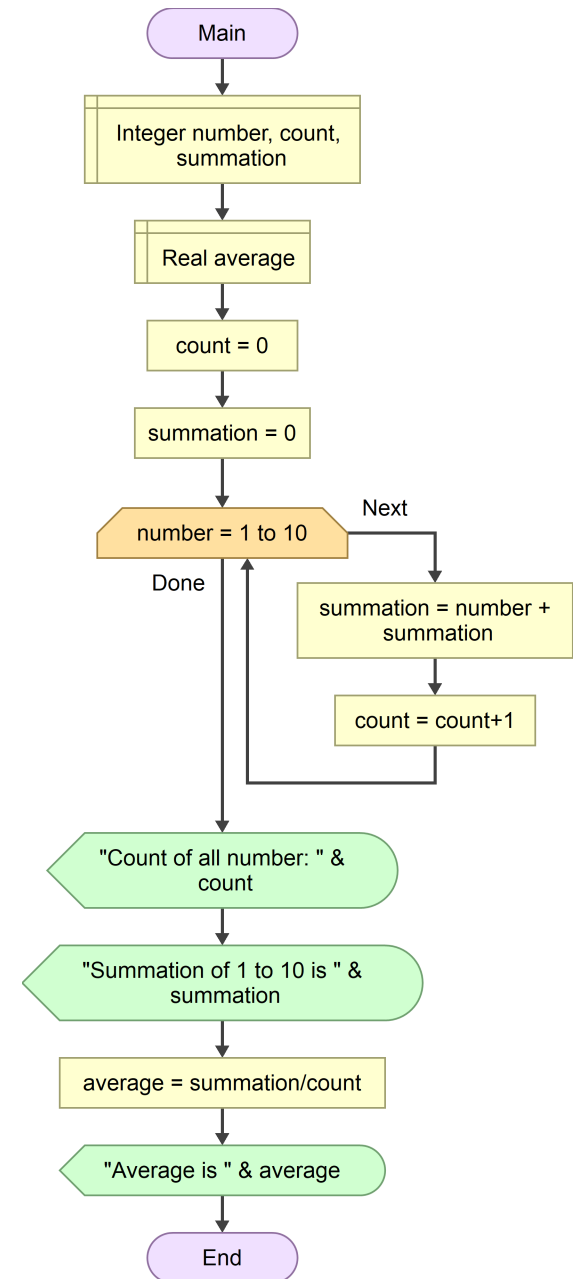
```
count = 0
```

```
average = 0
```

```
for i in range(1,10+1):  
    summation = summation+i  
    count = count+1
```

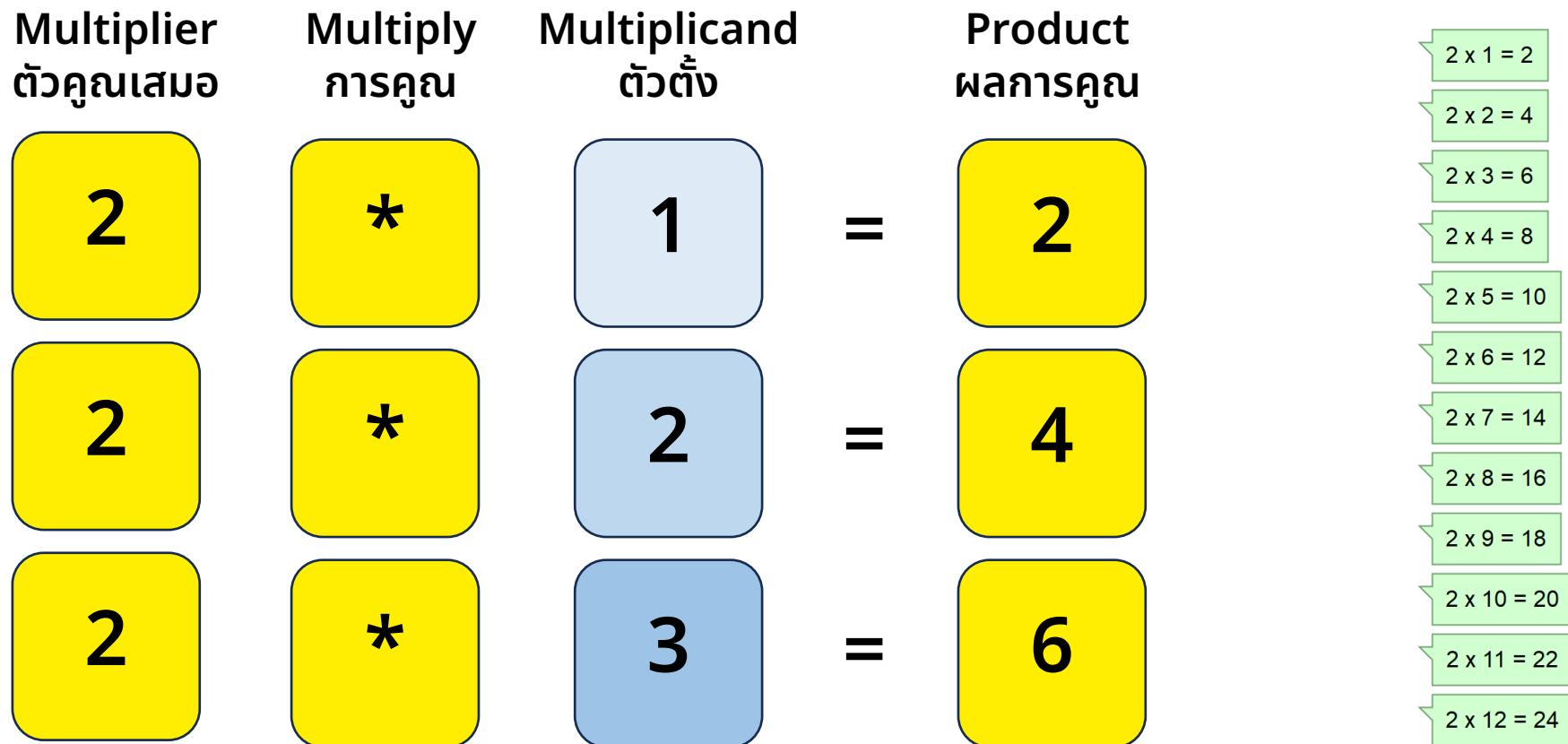
```
average = summation/count
```

```
print(f"Average 1 to 10 : {average}")
```


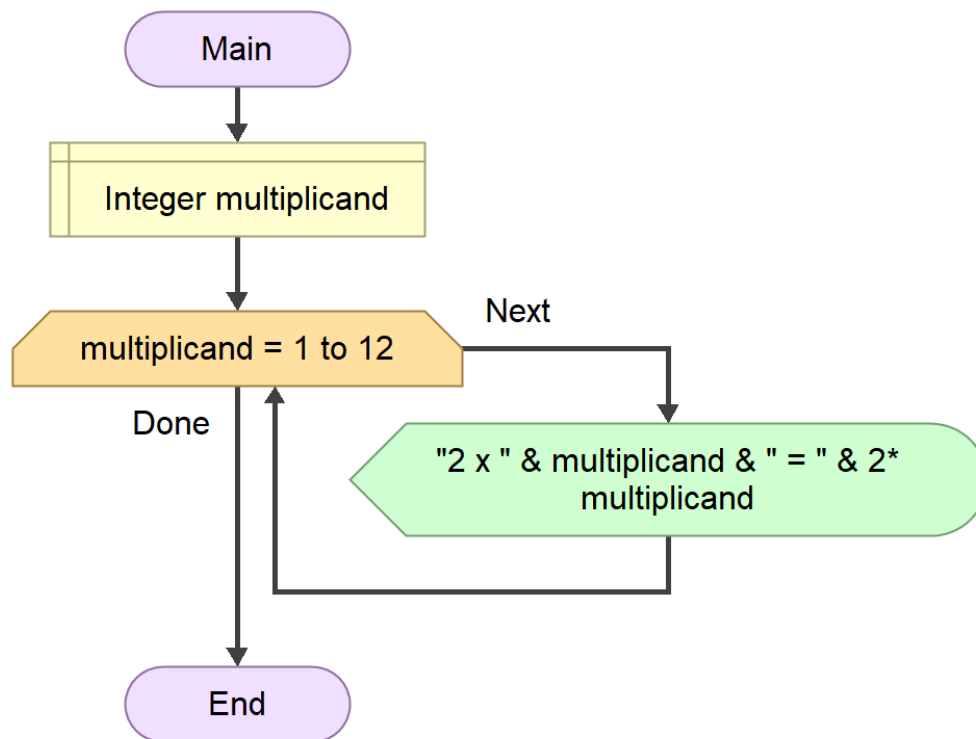
Iteration Statement – for

13. แสดงสูตรคูณแม่ 2 โดยเริ่มตั้งแต่ $2 \times 1 = 2$ ถึง $2 \times 12 = 24$ ด้วย for loop

Iteration Statement – for

13. แสดงสูตรคูณแม่ 2 โดยเริ่มตั้งแต่ $2 \times 1 = 2$ ถึง $2 \times 12 = 24$ ด้วย for loop

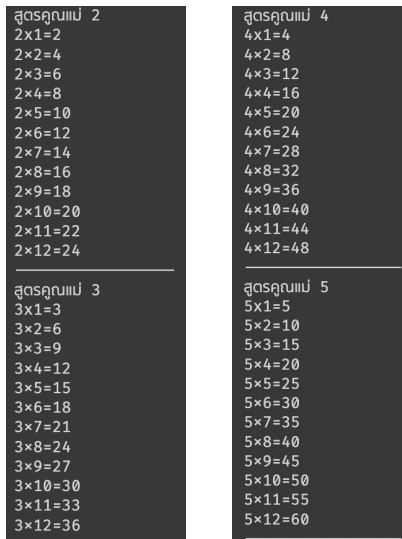
```
for i in range(1,12+1):  
    print(f"2 x {i} = {2*i}")
```

```
2 x 1 = 2  
2 x 2 = 4  
2 x 3 = 6  
2 x 4 = 8  
2 x 5 = 10  
2 x 6 = 12  
2 x 7 = 14  
2 x 8 = 16  
2 x 9 = 18  
2 x 10 = 20  
2 x 11 = 22  
2 x 12 = 24
```

Iteration Statement – for

สูตรคูณแม่ 2 ถึงแม่ 5

```
for multiplier in range(2,5+1):  
    print(f"สูตรคูณแม่ {multiplier}")  
    for multiplicand in range(1,12+1):  
        print(f"{multiplier}x{multiplicand}={multiplier*multiplicand}")  
print("-----")
```


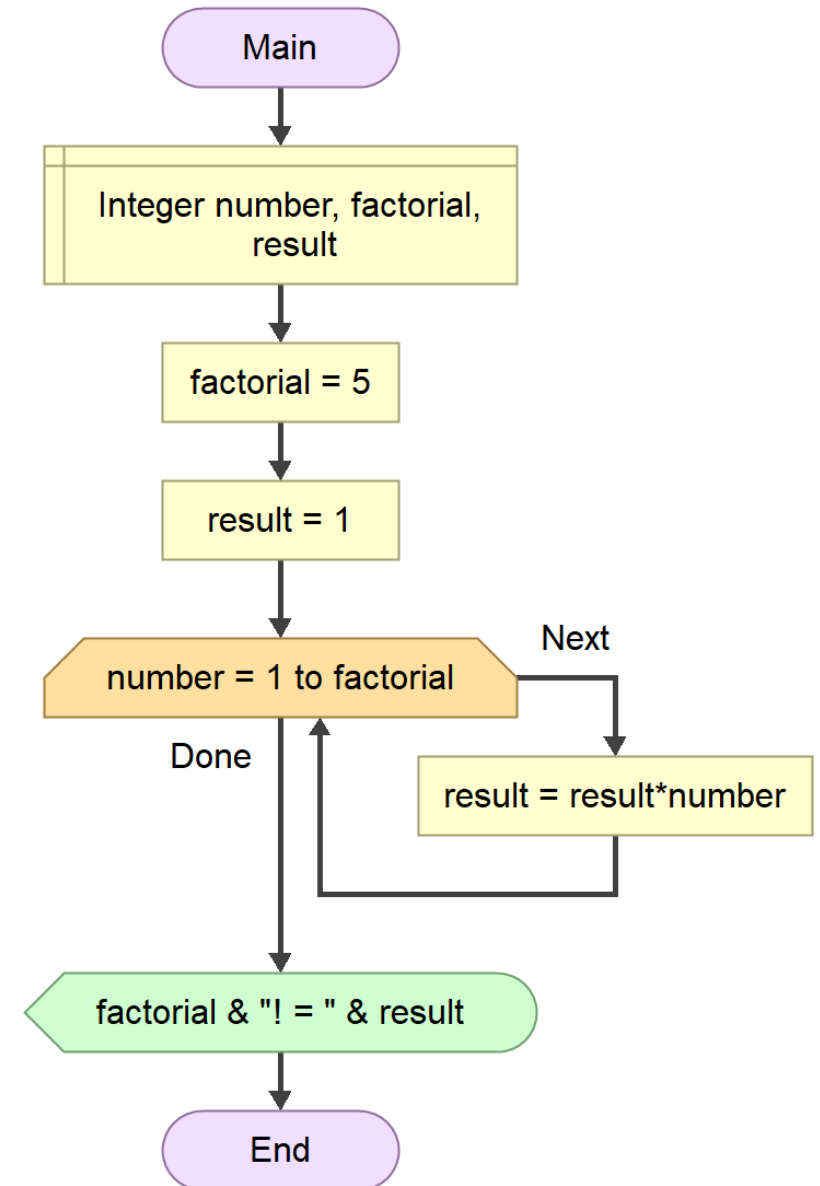
```
สูตรคูณแม่ 2  
2x1=2  
2x2=4  
2x3=6  
2x4=8  
2x5=10  
2x6=12  
2x7=14  
2x8=16  
2x9=18  
2x10=20  
2x11=22  
2x12=24  
-----  
สูตรคูณแม่ 3  
3x1=3  
3x2=6  
3x3=9  
3x4=12  
3x5=15  
3x6=18  
3x7=21  
3x8=24  
3x9=27  
3x10=30  
3x11=33  
3x12=36  
-----  
สูตรคูณแม่ 4  
4x1=4  
4x2=8  
4x3=12  
4x4=16  
4x5=20  
4x6=24  
4x7=28  
4x8=32  
4x9=36  
4x10=40  
4x11=44  
4x12=48  
-----  
สูตรคูณแม่ 5  
5x1=5  
5x2=10  
5x3=15  
5x4=20  
5x5=25  
5x6=30  
5x7=35  
5x8=40  
5x9=45  
5x10=50  
5x11=55  
5x12=60
```

Iteration Statement – for

14. การโปรแกรมเพื่อหาค่า Factorial ของ 5 หรือ 5!
Factorial (n!) คือ ผลคูณของจำนวนเต็มบวก
ตั้งแต่ 1 ถึง n

เช่น

- $1! = 1$
- $2! = 2 \times 1 = 2$
- $3! = 3 \times 2 \times 1 = 6$
- $4! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 24$
- $5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$

Iteration Statement – for

14. การโปรแกรมเพื่อหาค่า Factorial ของ 5 หรือ 5!
Factorial (n!) คือ ผลคูณของจำนวนเต็มบวก
ตั้งแต่ 1 ถึง n

เช่น

- $1! = 1$
- $2! = 2 \times 1 = 2$
- $3! = 3 \times 2 \times 1 = 6$
- $4! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 24$
- $5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$

```
result = 1
for i in range(5, 0, -1):
    result = result*i

print(f"5! = {result}")
```

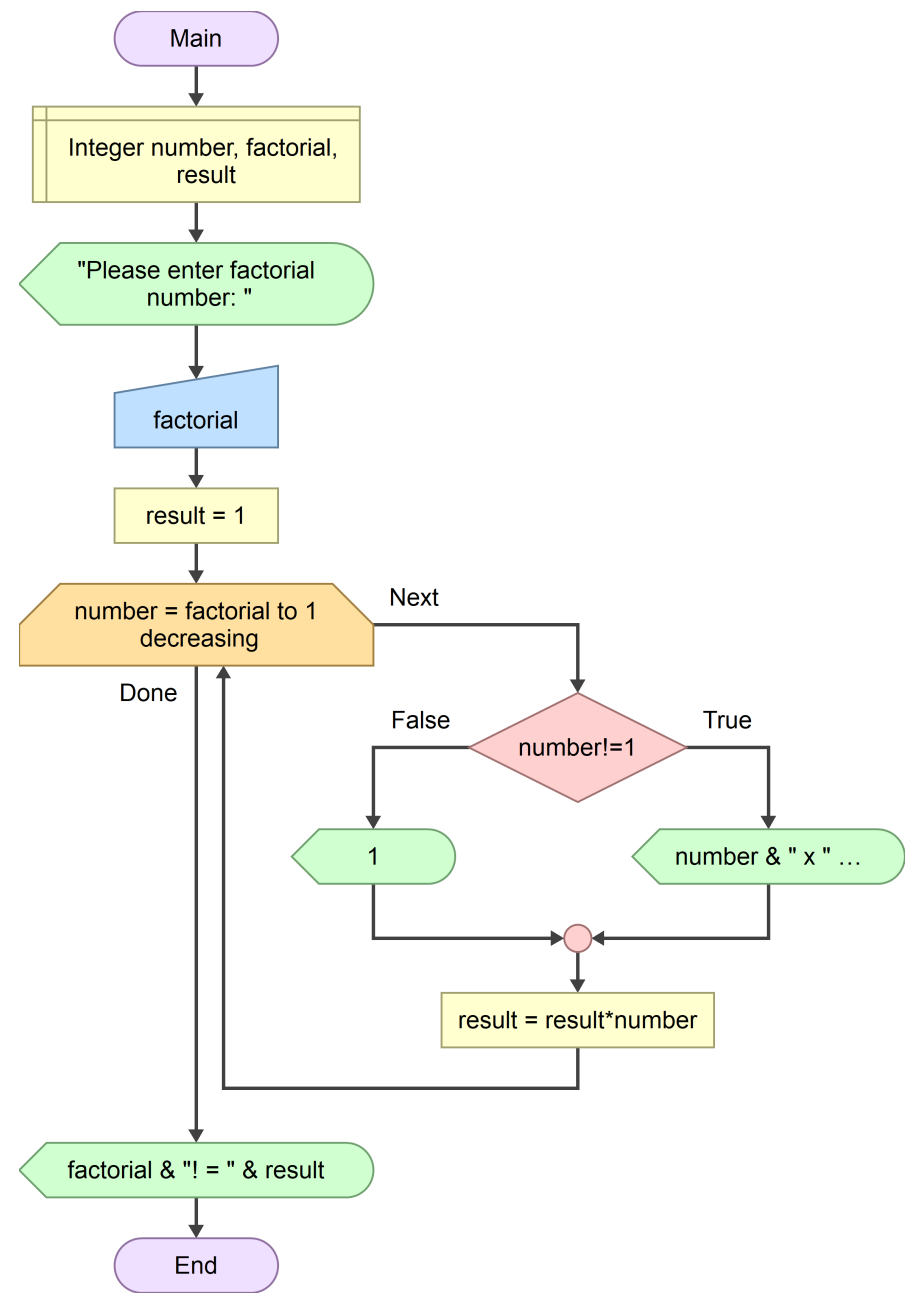
5! = 120

Iteration Statement – for

15. การโปรแกรมเพื่อหาค่า Factorial ของ 5 หรือ 5!

โดยแสดงเป็น

$$5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$$

Iteration Statement – for

15. การโปรแกรมเพื่อหาค่า Factorial ของ 5 หรือ 5!

โดยแสดงเป็น

$$5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$$

```
result = _____
print("5! = ", end="")
for i in range(_____, _____, _____):
    if i!=1:
        print(f"{_____}x", end="")
    else:
        print("_____", end="")
result = _____

print(f" = {_____}")
```

Iteration Statement – for

15. การโปรแกรมเพื่อหาค่า Factorial ของ 5 หรือ 5!

โดยแสดงเป็น

$$5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$$

```
result = 1
print("5! = ", end="")
for i in range(5, 0, -1):
    if i!=1:
        print(f"{i}x", end="")
    else:
        print("1", end="")
    result = result*i

print(f" = {result}")
```

Iteration Statement – for

15. การโปรแกรมเพื่อหาค่า Factorial ของ 5 หรือ 5! โดยแสดงเป็น $5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$

```
# กำหนดค่าเริ่มต้นของตัวแปร result เพื่อเก็บผลคูณของตัวเลข
result = 1
# แสดงข้อความเริ่มต้นของการแสดงผลลัพธ์
print("5! = ", end="")
# ใช้ลูป for เพื่อคำนวณ Factorial ของ 5 และแสดงผลลัพธ์
for i in range(5, 0, -1):
    if i != 1:
        # แสดงตัวเลขและสัญลักษณ์คูณถ้าไม่ใช่ตัวสุดท้าย
        print(f"{i}x", end="")
    else:
        # แสดงตัวสุดท้ายโดยไม่มีสัญลักษณ์คูณ
        print("1", end="")
    result = result * i # คำนวณผลคูณของตัวเลขทุกตัว
# แสดงผลลัพธ์ของ Factorial
print(f" = {result}")
```

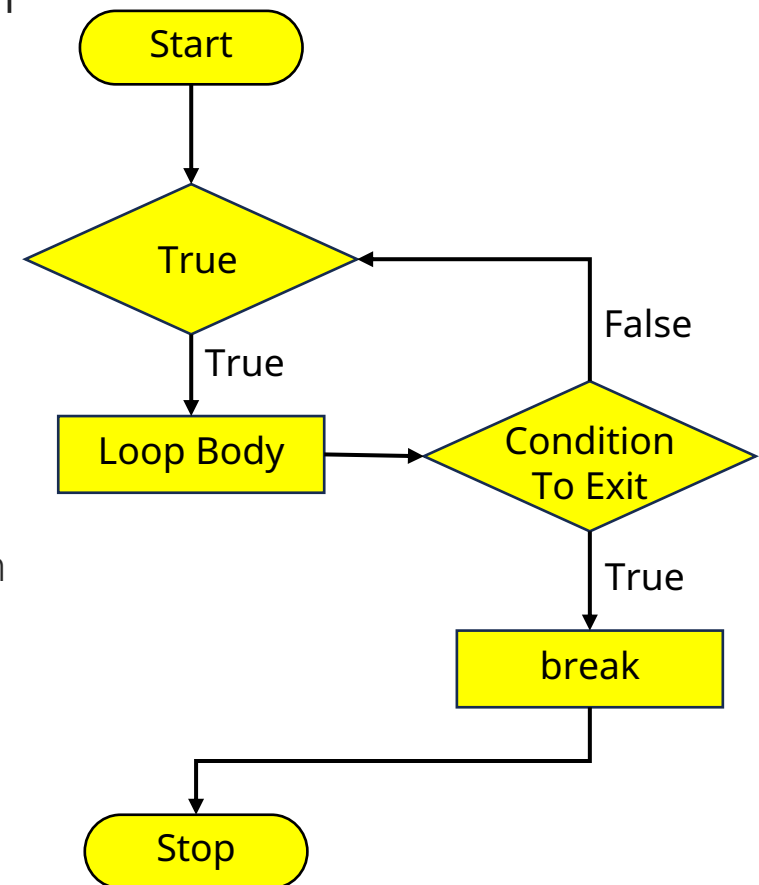
Iteration Statement – do-while

ในภาษา Python ไม่มี Syntax do-while เหมือนกับภาษาอื่นๆ เช่น ภาษา C, C++, Java แต่ก็ยังสามารถประยุกต์ใช้ while loop ในการสร้าง do-while ได้เช่นกัน ดังนี้

while True:

if condition_to_exit:

break # Exit the loop when the condition is match

Iteration Statement – do-while

ต้องการรับรหัสผ่านเข้าประตู (Digital Door Lock) กรณีกรอกผิดให้ทำการถามใหม่อวนซ้ำไป จนกว่าจะตอบถูก กรณีตอบถูกขึ้นคำว่า "Correct"

```
while True:
    | userinput = input("Please input password: ")
    | if userinput=="1234":
    |     | print("Correct")
    |     | break
```

```
Please input password: 2233333
Please input password: 22211
Please input password: 4456
Please input password: 65432
Please input password: 199[
Please input password: 1234
Correct
```

Assignment unit 4 Iteration Statement (3 คะแนน)

1. เขียนโปรแกรมเพื่อแสดงจำนวนตั้งแต่ 1 ถึง 10,000 ที่หาร 3 และหาร 5 ลงตัว และสรุปด้วยว่ามีกี่จำนวน
2. เขียนโปรแกรมหาค่าเฉลี่ยของจำนวนตั้งแต่ 500 ถึง 1,001
3. เขียนโปรแกรมสูตรคูณแม่ 2 ถึง สูตรคูณแม่ 12 ในการรันโปรแกรมครั้งเดียว
4. เขียนโปรแกรมรับค่ารหัสผ่าน
หากรหัสผ่านไม่ตรงตามที่กำหนดไว้ ให้แจ้งว่า **รหัสผ่านผิด** และวนรับค่ารหัสผ่านใหม่
หากรหัสผ่านตรงตามที่กำหนดไว้ ให้แจ้งว่า **รหัสผ่านถูกต้อง** และหยุดรับรหัสผ่าน